

లోక్ సత్తా టైమ్స్

నంపుటి - 3 సంచిక - 23

పక్షపత్రిక

డిసెంబర్ 1-15, 2012

సురాజ్యం దిమాండ్స్ డిమాండ్స్

సురాజ్యం మార్కెట్ కి సన్నాహాలు

తణుకులో మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిల్

నెల్లూరులో మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిల్

నంద్యాలలో మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిల్

వినుకొండలో మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిల్

విజయనగరంలో మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిల్

ఆదోనిలో సురాజ్యఉద్యమం

జన రాజకీయం కోసం...

లోక్ సత్తా టైమ్స్

పక్షపత్రిక డిసెంబర్ 1-15, 2012

సంపుటి - 3 సంచిక - 23

లోపలి పేజీల్లో...

జన చైతన్యానికి సురాజ్య దీక్ష.....5

సురాజ్య దీక్షకు మద్దతునివ్వండి.....8

లోక్ పాల్ పై రాజ్యసభ సెలక్ట్ కమిటీ నివేదిక.....10

ఆకాంక్షలు-ఆలోచనలు.....12

ఆంగసాన్ మాటల్ని లోతుగా పరిశీలించామా?..14

జి.యం.విత్తనాలు-రైతు ప్రయోజనాలు.....18

పూలేకి నివాళులర్పించిన జేపీ.....22

ధర్మాన ప్రాసిక్యూషన్ పై ప్రభుత్వ తప్పుడు నిర్ణయం..24

రాజ్యాంగ సంస్థలపై దాడి తగదు..జేపీ

ప్రాణహిత చేవేళ్ళ ప్రాజెక్టు అసంబద్ధం.....25

లోక్ సత్తా పార్టీలో సభ్యులుగా చేరండి.....27

పట్టణాలలో సురాజ్య నగారా.....29

సంపాదకవర్గం

డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

ప్రధాన సంపాదకులు

డి.వి.వి.యస్. వర్మ

సంపాదకులు

సంపాదక వర్గం

జి. రాజారెడ్డి

బండారు రామ్మోహన్ రావు

కొంగర గంగాధరరావు

కె.వి. కుటుంబరావు

సి.హెచ్.ఎస్. మాధవరావు

బక్ & కవర్ డిజైన్ : సునీత ఆరిమల్లి

డి.టి.పి : జ్యోతి తాటి

ఫోటోలు : ఎన్. సంజీవ్ కుమార్

సురాజ్య ఉద్యమాన్ని కొనసాగించాలి

ఆగస్టు 9 క్విట్ ఇండియా రోజును క్విట్

సంపాదకీయం

కరపన్న డేగా ప్రకటించి ప్రారంభమైంది

సురాజ్య ఉద్యమం. డిసెంబరు 9 అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేకదినంతో సురాజ్య తొలిదశ కార్యక్రమాలు ముగుస్తున్నాయి. రాజకీయాలకి అతీతంగా అందరి భాగస్వామ్యంతో ప్రారంభమైన సురాజ్యం కేవలం కొన్ని ప్రచార కార్యక్రమాలకే పరిమితం కాకుండా దీర్ఘకాలిక ఉద్యమానికి అవసరమైన ప్రాతిపదికలను సాధించింది. రౌండ్ టేబుల్స్ రూపంలో సురాజ్య ఉద్యమంలో భాగస్వాములైన వారందరికీ ఒక ఉమ్మడి వేదికగా సురాజ్య కమిటీలను ఏర్పాటు చేసింది.

వివిధ పట్టణాలలో జరిగిన 90 రౌండ్ టేబుల్స్ ద్వారా 10 వేల మందిని సమీకరించింది. భావి భారతాన్ని ప్రభావితం చెయ్యడానికి యువతను, ప్రత్యేకించి విద్యార్థులలో సురాజ్య భావానకు విస్తృత ప్రచారం కల్పించింది. దాదాపు 2 లక్షల మంది విద్యార్థులు ఈ కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నారు. సురాజ్య ప్రతిజ్ఞలు చేశారు. ఉద్యమాన్ని స్వాగతించారు. వీధుల్లో ప్రదర్శనలు చేశారు. సురాజ్యానికి జై కొడుతున్నారు. సురాజ్య ఉద్యమ కమిటీ అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన 5 అంశాల కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించింది. దామాషా ఎన్నికల అంశం ఒకటి మాత్రమే దేశానికంతటికీ సంబంధించింది. ఇవన్నీ ప్రజాభిప్రాయాన్ని కూడగట్టాల్సిన కీలక అంశాలుగా అందరూ గుర్తించారు. ప్రజాప్రతినిధుల్ని ఈ డిమాండ్లకు మద్దతుగా సమీకరించడానికి, ప్రభుత్వ దృష్టికి ఈ సమస్యల్ని తీసుకువెళ్లడానికి చర్యలు తీసుకుంది. అంతిమంగా ఈ డిమాండ్లపై జనచైతన్యాన్ని పెంచడానికి డిసెంబర్ 5, 6, 7 తేదీలలో మూడు రోజుల నిరాహార దీక్షతో సురాజ్య శంభారావాన్ని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పూరించడానికి సిద్ధమైంది. ఈ తొలి ప్రచార ఘట్టాల్ని విజయవంతంగా నిర్వహించిన రాజకీయ పార్టీ నేతలు పురప్రముఖులు, స్వచ్ఛంద సంస్థల, ప్రజాసంఘాల నేతలు, ముఖ్య పాత్ర పోషించిన విద్యాసంస్థలు, విద్యార్థిని విద్యార్థులు చరిత్రను తిరగరాసే ఉద్యమంలో భాగస్వాములైన వారందరూ అభినందనీయులు.

సురాజ్య ఉద్యమాన్ని కొనసాగించాలి. సురాజ్య కమిటీలు మరింత సాధన సంపత్తిని సమకూర్చు కోవాలి. ఆసక్తిగల వారందరికనీ ఈ కమిటీలలో చేర్చుకుని అందరికీ భాగస్వామ్యం కల్పించాలి. మన ఊళ్లో సురాజ్యం పేరుతో ఏర్పడిన మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిళ్లను ప్రతినెలా సమావేశపర్చాలి. అవి స్థానిక సమస్యల ఆధారంగా సురాజ్య ఉద్యమ లక్ష్యాలను ఆచరణలో అర్థం చేసుకోడానికి దోహదపడే సాధనాలుగా వాటి కార్యకలాపాలను నిర్వహించాలి.

విద్యార్థులను, యువతను వలంటీర్లుగా నమోదు చేసుకోవాలి. వారికి శిక్షణను ఇవ్వాలి. మన ఊళ్లో సురాజ్యం కార్యక్రమాలలో అటు పట్టణాలలో ఇటు గ్రామాలలో క్రియాశీలంగా వారిని భాగస్వాముల్ని చెయ్యాలి. వలంటీర్ల సారథులుగా, సైనికులుగా ఈ ఉద్యమాన్ని సాగించాలి. అందుకు అందరూ సమాయత్తం కావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాం. ■

“ నా బల్ల మీద పైక్కు
పేరుకుపోకూడదని ఆర్డర్లు
వచ్చాయి. అందుకే
ఆ టేబులు అక్కడ పెట్టించి
ఆ పైక్కు అన్నింటిని అక్కడికి
చేర్చించాము.!”

కార్టూన్ కార్కర్

రచనలు పంపండి

‘లోక్ సత్తా టైమ్స్’ పత్రికలో ప్రచురణ కోసం వ్యాసాలు, గేయాలు, కార్టూన్లు, ఉత్తరాలు ఈ కింది చిరునామాకు పంపండి.

ఎడిటర్, లోక్ సత్తా టైమ్స్,
8-2-674బి/2/9, ఫ్లాట్ నం : 93
హబీ వ్యాలి, రోడ్ నం. 13ఎ,
బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్ - 500 034

ఫోన్ నంబర్లు :
040- 23311817, 23311819,
23311820, 23312829
ఫ్యాక్స్ : 040-23310612
accountsdept@loksatta.org
loksattatimeslsp@gmail.com

చందా వివరాలు

జన రాజకీయ వాణి ‘లోక్ సత్తా టైమ్స్’ పత్రిక చందాదారులుగా చేరండి... చేర్చించండి. సంప్రదించవలసిన ఫోన్ నం: 040-23311817

విడి ప్రతి : రు. 10 ,
ఏడాది చందా : రు. 200
మూడేళ్ళ చందా : రు. 500

చందా రుసుమును “లోక్ సత్తా టైమ్స్” ఎకౌంట్ నం: 62007167836 ఎస్.బి.హెచ్., పంజాగుట్ట బ్రాంచ్, హైదరాబాద్ పేరిట ఆన్ లైన్ క్రెడిట్ చేసి వివరాలను ఇ-మెయిల్ చెయ్యవచ్చు.

లోక్ సత్తా ప్రకటన రేట్లు

	బ్లాక్ & వైట్, మల్టీకలర్	
సగం పేజీ	₹ 2,500	
పూర్తి పేజీ	₹ 5,000	₹ 10,000
సెంటర్ స్పెషల్	₹ 10,000	₹ 20,000
బ్యూటీఫుల్	-	₹ 20,000
ఫ్రంట్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000
బ్యాక్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000

■ ప్రకటన రుసుము Loksatta Times పేరిట హైదరాబాద్ లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.

డిసెంబర్ 5,6,7

జనచైతన్యానికి సురాజ్య దీక్ష

జేపీ సారధ్యంలో సురాజ్య కమిటీ సభ్యుల 3 రోజుల నిరాహారదీక్షలు

జనజీవితాన్ని మెరుగుపరిచే మూడు ప్రధాన సురాజ్య డిమాండ్లపై ప్రజలను చైతన్యపరిచి సమీకరించేందుకు సురాజ్య ఉద్యమ స్టీరింగ్ కమిటీ కన్వీనర్, డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ సారధ్యంలో రాష్ట్ర సురాజ్య ఉద్యమ కమిటీ సభ్యులు ఇతర ప్రముఖులు డిసెంబర్ 5,6,7 మూడు రోజుల పాటు జనచైతన్య దీక్షను చేపడుతున్నారు. దీనికి సంఘీభావంగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పట్టణాలలో దీక్షలు జరుగుతాయి.

అవినీతి అంతానికి బలమైన, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల లోకాయుక్త, పౌర సేవల హక్కు చట్టం ఏర్పాటు, గ్రామపంచాయతీలు, మునిసిపాలిటీలకు రాష్ట్రబడ్జెట్ నుంచి 10శాతం నేరుగా కేటాయించటం, డబ్బు, పుట్టుకతో సంబంధం లేకుండా ఎదిగే అవకాశాల కోసం అందరికీ మంచి ప్రమాణాల విద్య, ఆరోగ్య సేవల్ని అందించటం అనే మూడు ప్రధాన

డిమాండ్లతో ఈ నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. దాంతోపాటు ఒక్క ఓటు ఎక్కువ వచ్చినా గెలిచినట్టే అనే ప్రస్తుత ఫస్ట్-పాస్ట్-ది-పోస్ట్-సిస్టం ఎన్నికల వ్యవస్థను మార్చి, ఆ స్థానంలో దామాషా ఎన్నికల వ్యవస్థను తీసుకురావటం కూడా సురాజ్య ఉద్యమ ప్రధాన ఎజెండాగా ఉంది.

నవంబర్ 27 మీడియా సమావేశంలో జయప్రకాష్ నారాయణ్, ఇతర సురాజ్య స్టీరింగ్ కమిటీ సభ్యులు మాట్లాడుతూ... ఖజానా మీద ఒక్క రూపాయి కూడా అదనపు భారంకాకుండా ప్రజల జీవితాల్ని గణనీయంగా బాగు చేసే సురాజ్య డిమాండ్ల అమలుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఎన్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిని కలుస్తామని తెలిపారు.

ఆగస్టు 9న సురాజ్య ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించిన నాటినుంచీ 90కి పైగా పట్టణాలలో సురాజ్య వర్క్ షాపులు, రౌండ్ బేబుల్ సమావేశాల్ని నిర్వహించినట్టు జేపీ తెలిపారు. పార్టీలకతీతంగా సాగిన ఈ ఉద్యమం అన్ని రాజకీయ పార్టీల నేతల్ని ఆకర్షించిందని, వేలాదిమంది యువత, విద్యార్థులను అమితంగా ప్రభావితం చేసిందని తెలిపారు.

సురాజ్య ఉద్యమ తదుపరి దశలో మన ఊళ్లో సురాజ్యం పేరుతో ప్రజామున్సిపల్ కౌన్సిల్ ఏర్పాటు, రాజకీయాల స్వభావాన్ని మార్చేందుకు చేపట్టాల్సిన అంశాలపై 1లక్షమందిదాకా యువతకు సమగ్ర శిక్షణను అందించేందుకు స్టీరింగ్ కమిటీ కార్యచరణను చేపడుతుందని జేపీ తెలిపారు. ఈవేళ రాష్ట్రంలో, దేశంలో నడుస్తున్న రాజకీయాల తీరుతో తీవ్రనిరాశానిస్పృహలో కూరుకుపోయిన కోట్లాదిమంది ప్రజలకు సురాజ్య ఉద్యమం ఒక స్పష్టమైన పరిష్కారాన్ని అందిస్తుందని జేపీ తెలిపారు.

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు చెన్నమనేని రాజేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ, సురాజ్య ఉద్యమానికి వస్తున్న స్పందన ఊహించినదానికంటే ఎక్కువగా ఉందన్నారు. పరస్పర రంధ్రాన్వేషణలకు దిగకుండా సమష్టికృషితో మార్పు కోసం కృషి చేయటం ఈవేళ మనందరి బాధ్యత అన్నారు.

ఎంఎల్సీ ప్రొఫెసర్ కె. నాగేశ్వర్ మాట్లాడుతూ, సురాజ్య ఉద్యమం డిమాండ్లను ఏ రాజకీయ పార్టీ కూడా వ్యతిరేకించటం

లేదు కాబట్టి వాటి తక్షణ అమలుకు చర్యలు చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశారు.

మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి, మాజీ ప్రధాన ఎన్నికల అధికారి కాకి మాధవరావు మాట్లాడుతూ, ప్రస్తుత వ్యవస్థలోని అవకతవకలను మనం మౌనప్రేక్షకుల్లా సహించటం అర్థరహితమన్నారు. చక్కదిద్దుకునేందుకు పౌరసమాజం ముందుకు రావాలన్నారు.

హెచ్ఎంటీవీ, ది హాస్స్ ఇండియా పత్రిక చీఫ్ ఎడిటర్ కె. రామచంద్రమూర్తి మాట్లాడుతూ, విద్య, ఆరోగ్యరంగాలను పటిష్ఠపరిచి నాణ్యతాప్రమాణాలతో అభివృద్ధి చేసేందుకు నియంత్రణసంస్థల్ని ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరముందన్నారు.

మాజీ ఎంపీ సోలిపేట రామచంద్రారెడ్డి మాట్లాడుతూ, స్థానిక ప్రభుత్వాల పట్ల రాష్ట్రప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం యధేచ్ఛగా కొనసాగుతోందన్నారు. సురాజ్య లక్ష్యాన్ని సాకారం చేసే స్థాయి అపారమైన విశ్వసనీయత స్టీరింగ్ కమిటీ సభ్యులకుందని రావు చెలికాని అన్నారు. జర్నలిస్టులందరూ సురాజ్య ఉద్యమానికి అండగా నిలుస్తారని ఏపీ వర్కింగ్ జర్నలిస్టుల సంఘం అధ్యక్షుడు డి. సోమసుందర్ ప్రతిజ్ఞ చేశారు. సురాజ్య ఉద్యమం డిమాండ్లను ఆలస్యం లేకుండా సాధించాల్సిన అవసరముందని లోక్ సత్తా ఉద్యమసంస్థ నేత టి.ఎల్ నరసింహారావు అన్నారు.

సురాజ్య తక్షణ డిమాండ్లను స్టీరింగ్ కమిటీ సభ్యులు పత్రికలకు విడుదల చేశారు.

సురాజ్యం డిమాండ్స్ ప్రకటన

I. అవినీతి నిరోధానికి తగిన కొత్తలోకాయుక్త చట్టం

రాష్ట్రంలో వివిధ స్థాయిలలో పెచ్చుమీరుతున్న అవినీతిని నిరోధించడానికి తగిన అధికారాలు, వ్యవస్థలు గల కొత్త లోకాయుక్త చట్టాన్ని వెంటనే తేవాలి. లోకాయుక్త పరిధిలో ఎసిబి, స్వతంత్రప్రాసిక్యూషన్, ఆస్తుల జప్తు ఈచట్టంలో అంతర్భాగాలు కావాలి.

II. (ఎ) ప్రభుత్వ సేవల హక్కు చట్టం

రాష్ట్రప్రభుత్వ కార్యాలయాలు అందించాల్సిన సేవలను ప్రజలు

హక్కుగా పొందడానికి చట్టం తేవాలి. ప్రభుత్వ కార్యాలయాల వారీగా సిటిజన్స్ ఛార్జర్స్ ప్రకటన, గడువులోగా సేవలు అందించే ఏర్పాటు, గడువు మీరితే దరఖాస్తు దారునికి రోజుకు రూ॥100 పరిహారం, సేవలు అందించని వారికి జరిమానాలు, సకాలంలో అందించిన వారికి బహుమానాలు వుండే విధంగా ఈ చట్టం తేవాలి.

(బి) ప్రభుత్వకార్యాలయాల కార్యకలాపాల సమాచారం

సమాచార హక్కుచట్టం 4.1(బి) ప్రకారం ప్రతి ప్రభుత్వ

కార్యాలయం విధిగా తన కార్యకలాపాల సమాచారాన్ని ప్రజలకు అందించాలి. ఈ చట్టంలో సూచించిన 16 అంశాలపై సమగ్ర సమాచారాన్ని ప్రతి కార్యాలయం పుస్తకరూపంలో ప్రచురించి అందరికీ అందుబాటులో వుంచాలి.

III. స్థానిక ప్రభుత్వాల ద్వారా కనీస వసతులు

(ఎ) పంచాయితీలకు, మున్సిపాలిటీలకు వెంటనే ఎన్నికలు నిర్వహించి ప్రజాప్రతినిధుల పాలన తేవాలి.

పంచాయితీలకు, మున్సిపాలిటీలకు 73,74 రాజ్యాంగ సవరణ ప్రకారం విధులు, నిధులు, సిబ్బందిని దఖలు పర్చాలి. నిర్దిష్టంగా అధికారాల బదిలీ చెయ్యాలి.

(బి) అందరికీ శుద్ధిచేసిన మంచినీరు, ఈగలు, దోమలు లేని పారిశుద్ధ్యం, పక్కా రోడ్లు, కోతలు లేని గృహవిద్యుత్ అందించే ఏర్పాటు చెయ్యాలి. తలసరి రూ॥ 1000కి తగ్గకుండా రాష్ట్ర బడ్జెట్ లో 10 శాతం నిధులు స్థానిక ప్రభుత్వాలకు గ్రామపంచాయతి, మున్సిపల్ వార్డుస్థాయిలో నేరుగా అందించాలి.

(సి) స్థానిక ప్రభుత్వాలలో అవినీతి నిరోధానికి జిల్లా స్థాయిలో అంబుడ్స్ మన్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చెయ్యాలి.

IV. మంచి ప్రమాణాల విద్య, ఆరోగ్య సేవలతో మానవాభివృద్ధి

పేదరికం తొలగాలంటే, కులాల అంతరాలు పోవాలంటే ప్రతి బిడ్డకి మంచి ప్రమాణాల విద్య ఒక్కటే పరిష్కారం. ప్రస్తుతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పాఠశాల విద్యపైన తలసరి ఏడాదికి రూ॥18,000 ఖర్చు పెడుతున్నా, విద్యాప్రమాణాలు నాసిగా ఉన్నాయి. సమూలంగా పాఠశాల విద్యని సంస్కరించి, ప్రతివిడు స్వతంత్రసర్వేలు జరిపి, విద్యాప్రమాణాలు పెంచాలి. అలాగే ప్రాథమిక ఆరోగ్యం కుటుంబ ఆరోగ్యం అధ్యాన్నస్థితిలో ఉన్నాయి. నివారించదగ్గ వ్యాధులకి ప్రజలుగురై విపరీతమైన వేదనననుభవిస్తున్నారు. కుటుంబ ఆరోగ్య వ్యవస్థ సమూలంగా క్షాళన చేసి సామాన్య ప్రజలకి, మధ్యతరగతికి రోజువారి ఆరోగ్య సేవలు అందే ఏర్పాటు చేయాలి.

V. అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక దినానికి ప్రభుత్వ ప్రచారం

ఐక్యరాజ్యసమితి అవినీతి వ్యతిరేక కన్వెన్షన్ లో భారతదేశం భాగస్వామిగా వుంది. డిసెంబరు 9, అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక దినానికి ప్రభుత్వం విశేష ప్రచారాన్ని కల్పించాలి. అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవం, అక్షరాస్యతా దినోత్సవాలకు ఇచ్చినట్లుగానే దీనికి ప్రభుత్వం అధికారిక ప్రచారాన్ని ఇవ్వాలి. అన్ని విద్యానంస్థలు, ప్రభుత్వశాఖలు ఇందులో పాలుపంచుకునేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. ♦

సురాజ్య ఉద్యమ ప్రతిజ్ఞ

సురాజ్యం కోసం సాగిస్తున్న
మరో స్వతంత్ర పోరాటంలో
నేను భాగస్వామిగా ఉంటాను
స్వతంత్ర సమరయోధుల త్యాగఫలాన్ని
రాజ్యాంగ విలువలని రక్షించుకోవడం కోసం,
అవినీతిని అంతం చేయడం కోసం

నా సర్వశక్తుల్ని ఒడ్డుతాను
కులం, మతం, ప్రాంతం, భాషలకు అతీతంగా
దేశ ఐక్యతని, సమగ్రతని నిరంతరం కాపాడుతాను
దేశ నిర్మాణ కార్యక్రమంలో నేను విభిగా పాల్గొంటాను
ప్రజాస్వామ్యంలో సురాజ్యం నా జన్మహక్కు
దానిని సాధించడం నా విభిగా భావించి
ఈ ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను

సురాజ్యదీక్షకు మద్దతునివ్వండి

ఎమ్.పి.లు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్.ఎల్.సిలకు జేపీ లేఖ

గౌరవనీయులైన

శ్రీ/ శ్రీమతి.....

విషయం: 'సురాజ్య' ప్రజాఉద్యమం - సురాజ్య దీక్షకు మీ మద్దతు కోరుతూ ఆహ్వానం, విజ్ఞప్తి.

'సురాజ్య ఉద్యమం' సుపరిపాలన కోసం 'క్విట్ ఇండియా రోజు' (ఆగస్టు 9, 2012)న ప్రారంభమైంది. అప్పటినుంచీ ఆ ఉద్యమం క్రమంగా విస్తరిస్తూ అందరినీ కలుపుకునే నిర్మాణాత్మక ప్రజాఉద్యమంగా రూపుదిద్దుకుంది. పోటాపోటీ రాజకీయాల పరిధికి, పార్టీలకు అతీతంగా జరుగుతున్న సంస్కరణల ఉద్యమం సురాజ్య ఉద్యమం. తన ప్రాథమిక లక్ష్యాల కోసం ప్రజల నుంచి సురాజ్య ఉద్యమం గణనీయమైన మద్దతును సంపాదించింది: బలమైన, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల లోకాయుక్త, పౌరసేవల హక్కు చట్టం, దిగువస్థాయిలో ప్రజలకు మౌలిక సదుపాయాల్ని ఏర్పాటుచేసేందుకు స్థానిక ప్రభుత్వాలకు సాధికారత కల్పించటం, హుందాగా, ఆత్మగౌరవంతో జీవించేలా అందరికీ ఎదిగే అవకాశాల కోసం మంచి ప్రమాణాల ఆరోగ్యం, విద్య- సురాజ్య ఉద్యమ ప్రాథమిక లక్ష్యాలు.

సురాజ్య ఉద్యమం ఈవేళ దాదాపు ప్రతి పట్టణానికి, ప్రతి నగరానికీ చేరింది. 90కిపైగా ప్రాంతాలలో నిర్వహించిన రౌండ్ టేబుల్ చర్చలు వేలాదిమంది ప్రభావశీల ప్రముఖుల్ని, ఆలోచనాపరుల్ని, ప్రజాప్రతినిధుల్ని ఒక తాటి మీదకు తెచ్చాయి. వీరిలో ప్రస్తుత, గత శాసనసభ్యులు, న్యాయకోవిదులు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, న్యాయవాద సంఘాల ప్రతినిధులు, వైద్యులు, ఉపాధ్యాయులు, ఉద్యోగులు, వివిధ వృత్తులకు చెందినవారు, ఫ్రీట్, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా, సినిరంగానికి చెందిన ప్రముఖులు, అనేక పౌరసమాజ సంఘాల ప్రతినిధులు ఉన్నారు. పట్టణ, వార్డు, కాలనీ స్థాయిలలోని సాధారణ, మధ్యతరగతి ప్రజలతోపాటు పౌరప్రముఖులు ఈ సమావేశాలలో పాల్గొన్నారు. అనేక

విద్యాసంస్థలతోపాటు ఒక లక్షకుపైగా విద్యార్థులు, యువత ఎంతో ఉత్సాహంతో, ఉత్తేజంతో స్వచ్ఛందంగా సురాజ్య ప్రదర్శనలలో, ప్రతిజ్ఞలలో, మార్చ్లలో, సృజనాత్మక పోటీలలో భాగస్వాములయ్యారు.

ఉద్యమం మొదటిదశ అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక దినం (డిసెంబర్ 9)న పూర్తవుతుంది. అనంతరం, 'బ్యాక్ టూ ది పీపుల్' పేరుతో సురాజ్యఉద్యమం రెండో దశ, ప్రత్యక్ష దశగా ప్రారంభమవుతుంది. ఈ దశలో ప్రధానమైన నగరాలు, పట్టణాలలో ప్రజలను సమీకరించి కార్యక్రమాల నిర్వహణ ఉంటుంది.

సురాజ్యఉద్యమ నాయకులు హైదరాబాద్ లో 3 రోజుల సురాజ్య దీక్షను చేపడుతున్నారు. సురాజ్య డిమాండ్ల పత్రంపై సమాజం దృష్టి కేంద్రీకరించేలా చేసి తద్వారా ప్రభుత్వం సానుకూలంగా, సకాలంలో స్పందించేలా చేయటమే ఈ 3-రోజుల నిరాహార దీక్ష లక్ష్యం.

సురాజ్య ఉద్యమ జన చైతన్య నిరాహార దీక్ష: ఉద్యమ కన్వీనర్, ఎమ్మెల్యే డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ సారథ్యంలో 3రోజుల పాటు సురాజ్య సారథ్య సంఘం నేతలు ఇందులో పాల్గొంటారు

తేదీలు: 2012, డిసెంబర్ 5,6,7 తేదీలలో

వేదిక: సురాజ్య దీక్షా వేదిక, ధర్మాచౌక్, ఇందిరాపార్క్ వద్ద, హైదరాబాద్

ప్రారంభ సమయం: ఉదయం 10 గంటలకు, డిసెంబరు 5, 2012

సురాజ్య డిమాండ్ల పత్రం

1. వివిధ స్థాయిలలో విశృంఖలమైన అవినీతిని నియంత్రించేందుకు ప్రభుత్వం వెంటనే సాధికారత కలిగిన ప్రభావశీలమైన రాష్ట్ర లోకాయుక్తను ఏర్పాటుచేయాలి. జిల్లా స్థాయిలో అంబుడ్స్ మన్ ఏర్పాటు కూడా లోకాయుక్తలో భాగంగా ఉండాలి.

2. అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో అవినీతి లేకుండా సకాలంలో ప్రజలకు సేవలు అందించేందుకు పౌరసేవల హక్కు చట్టాన్ని అమలుచేయాలి. అందులో భాగంగా ఎ) నిర్ణీత గడువులోగా ప్రజలకు సేవను అందించలేకపోతే ఆలస్యానికి దరఖాస్తుదారులకు పరిహారం చెల్లించేలా ప్రతి ప్రభుత్వకార్యాలయంలో పౌరసేవల పత్రాల్ని (సిటిజన్స్ ఛార్టర్లను) ఏర్పాటుచేయాలి బి) సమాచార హక్కు చట్టం (ఆర్.టి.ఐ), 2005లోని సెక్షన్ 4.1 (బి) ప్రకారం, ప్రజాసమాచారాన్ని పాలనావ్యవస్థ తప్పనిసరిగా, సానుకూల ధోరణితో వెల్లడించాలి.

3. స్థానిక ప్రభుత్వాల ద్వారా కనీస సదుపాయాల్ని గ్యారంటీతో కల్పించాలి: మన పంచాయతీలకు, మునిసిపాలిటీలకు ఎంతోకాలంగా వాయిదావేస్తున్న ఎన్నికలను వెంటనే జరిపించి, 73,74వ రాజ్యాంగ సవరణలకనుగుణంగా వాటికి సాధికారత కల్పించాలి. మన పట్టణాలు, గ్రామాలు అన్నిటిలో తాగునీరు, పారిశుధ్యం, రోడ్లు, నిలకడగా విద్యుత్ సరఫరా సేవల్ని గ్యారంటీతో అందించేందుకు రాష్ట్ర బడ్జెట్లో 10శాతం నేరుగా ఈ ఎన్నికైన స్థానిక ప్రభుత్వాలకు బదిలీచేయాలి.

4. మన విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధి కల్పనా రంగంలో మౌలిక సంస్కరణల్ని తీసుకొచ్చి ప్రతి ఒక్కరూ తలెత్తకుని ఆత్మగౌరవంతో బతికేందుకు నాణ్యమైన వైద్యాన్ని, విద్యను విధిగా అందించాలి.

5. ఐక్యరాజ్యసమితి అవినీతి వ్యతిరేక తీర్మానాన్ని (యు.ఎన్.సి.ఎ.సి) భారతదేశం ధృవీకరించింది. కాబట్టి, మహిళా దినోత్సవం, అక్షరాస్యతా దినంలాగానే అవినీతి వ్యతిరేక దినాన్ని (డిసెంబర్ 9) కూడా ప్రభుత్వం అధికారికంగా నిర్వహించాలి. రాష్ట్రంలోని విద్యాసంస్థలు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు, ప్రభుత్వంలోనివారంతా ఈ అవినీతి వ్యతిరేక చైతన్యాన్ని పెంచే, ప్రచారం చేసే కార్యక్రమాలలో పాల్గొనేలా చేయాలి.

మన ఎన్నికల వ్యవస్థను పట్టి పీడిస్తున్న డబ్బు-కండబలం జాడ్యం నుంచి విముక్తి కోసం ఎన్నికల వ్యవస్థను మార్చే జాతీయస్థాయి ప్రయత్నాలకు కూడా మన ప్రభుత్వం మద్దతు ఇవ్వాలి.

డిసెంబర్ 5,6,7 తేదీలలో ఏరోజైనా సురాజ్య దీక్షావేదికను

సందర్శించి సురాజ్య ఉద్యమ నాయకులను కలిసి సురాజ్య లక్ష్యాలకు, సంస్కరణల లక్ష్యాలకు మీ మద్దతును అందించాలని మిమ్మల్ని మనస్ఫూర్తిగా ఆహ్వానిస్తున్నాం. మీ వీలునిబట్టి వేదికను సందర్శించవచ్చు. సంబంధిత వివరాల కోసం మా సహచరుడు శ్రీ కటారి శ్రీనివాసరావుతో (98660 74029, 040-23419949)తో మీరు కాంటాక్ట్లో ఉండగలరు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు ఎన్నికైన సభ్యులుగా మీరు చొరవతీసుకుని, రాజకీయాలకతీతమైన, నిర్మాణాత్మకమైన సురాజ్య ఉద్యమం లక్ష్యాలను, డిమాండ్లను రానున్న రోజులలో, వారాలలో వివిధ వేదికల మీద లేవనెత్తి అవి సాకారం చేసేందుకు కృషి చేయగలరని విజ్ఞప్తి.

మన స్వాతంత్ర్యసమరయోధులు, జాతినిర్మాణానికి పునాది వేసిన పెద్దలు మనకు 'స్వరాజ్యం'ను అందించారు. ఇప్పుడు మనం భవిష్యత్ భారత చరిత్రకు సరైన వైపు నిలబడి ఉండేందుకు ముందడుగువేసి మన ప్రజల కోసం 'సురాజ్యం'ను సాధించాలి. ♦

నేరము - శిక్ష

- చాడా మునిశేఖర్ రెడ్డి

పట్టపగలు వేళ - ప్రశాంతమైన వేళ
పిచ్చుక ఒక్కటి వచ్చింది - కంకి మీద వాలింది
దైవాన్ని మదిలో తలచింది
దైర్యంగా గింజను తిన్నది
రైతు కంట పడింది - రైతు కోపం వచ్చింది
వడిసెలో రాయిని పెట్టాడు
ఒక్క దెబ్బతో కూల్చాడు
ప్రొద్దు క్రుంకిన వేళ - మబ్బు పట్టిన వేళ
పంది కొక్కు వచ్చింది - గింజల నెన్నో తిన్నది
తిన్నదాని కన్నా మిన్నగా
రాత్రంతా కంకులు తన బొరియకు చేర్చింది
చిన్న నేరం చేసిన పిచ్చుక
చావుశిక్ష ననుభవించింది పగటి రాజ్యంలో
పెద్ద నేరం చేసిన పందికొక్కు
హాయిగా బ్రతుకుతోంది తన చీకటి రాజ్యంలో

లోక్ పాల్ పై రాజ్యసభ సెలెక్ట్ కమిటీ నివేదిక

కొన్ని ముఖ్యాంశాలు

లోక్ పాల్ బిల్లు కొత్తరూపు సంతరించుకొంది. లోకాయుక్త ఏర్పాటు స్వేచ్ఛను పూర్తిగా రాష్ట్రాలకే వదిలిపెట్టబోతున్నారు. లోక్ పాల్ తరహాలోనే లోకాయుక్త ఏర్పాటు చేయాలని 2011 నాటి బిల్లులో పొందుపరిచిన నిబంధన సమాఖ్య స్ఫూర్తిని హరించేలా ఉందంటూ రాజ్యసభలో ప్రతిపక్షాలు అభ్యంతరం చెప్పడంతో ఇప్పుడు దానికి కొంత సవరణలు తీసుకొచ్చారు. కాంగ్రెస్ ఎంపీ సత్యవ్రత చతుర్వేది నేతృత్వంలో ఏర్పాటైన రాజ్యసభ సెలెక్ట్ కమిటీ 19 సార్లు సమావేశమై, 32 మంది ప్రముఖుల అభిప్రాయాలు సేకరించిన తర్వాత బిల్లుకు సవరణలు సూచించింది. సాధారణంగా పార్లమెంటు స్థాయిసంఘం నివేదిక సమర్పిస్తే అది పార్లమెంటు ద్వారా ప్రభుత్వానికి వెళ్తుంది. కానీ ఇప్పుడు సెలెక్ట్ కమిటీ సవరణలు సూచించింది కాబట్టి సభలో నేరుగా ఆ సవరణల ప్రకారం బిల్లుపై చర్చ జరుగుతుందని చతుర్వేది విలేకర్ల సమావేశంలో వెల్లడించారు. తాజాగా సెలెక్ట్ కమిటీ చేసిన సవరణలేమంటే...

1. ఇదివరకటి బిల్లులో ఏదైనా రాజకీయ పార్టీలతో సంబంధం (కనెక్టెడ్) ఉన్న వ్యక్తులు లోక్ పాల్ చైర్మన్/సభ్యుడి పదవి చేపట్టడానికి అనర్హులు. కానీ ఇప్పుడు సంబంధం (కనెక్టెడ్) అన్న పదాన్ని చేర్చారు.
2. పాత బిల్లు ప్రకారం లోక్ పాల్ ఎంపిక కమిటీ సభ్యుడిగా ఓ ప్రఖ్యాత వ్యక్తిని నేరుగా రాష్ట్రపతి నియమించవచ్చు. అయితే ప్రధాని, లోక్ సభ స్పీకర్, రాష్ట్రపతి నియమించే సభ్యుడు సాధారణంగా ప్రభుత్వ పక్షపాతం వహించే అవకాశం ఉందని సెలెక్ట్ కమిటీ సభ్యులు అనుమానం వ్యక్తం చేయడంతో అందులో కొంత సవరణ తీసుకొచ్చారు. ప్రధానమంత్రి, లోక్ సభ స్పీకర్, లోక్ సభలో ప్రధాన ప్రతిపక్ష నేత, సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి నలుగురూ కలిసి ఎంపిక చేసిన ప్రఖ్యాత వ్యక్తినే ఎంపిక కమిటీ సభ్యుడిగా రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు.
3. ఇదివరకటి బిల్లులో ప్రభుత్వ సాయం(ఎయిడ్) అందుకొనే సంఘాలు, వ్యక్తుల సమూహాలు, బ్రుస్టులన్నింటినీ లోక్ పాల్

పరిధిలోకి చేర్చారు. 'ఎయిడెడ్' అన్న పదం కారణంగా లోక్ పాల్ పరిధి చాలా విస్తృతమై పనిభారం పెరుగుతుందన్న ఉద్దేశంతో 'ఎయిడెడ్' అన్న పదాన్ని తొలగించారు. దీనివల్ల చిన్నచిన్న స్కూళ్లు, సంస్థలకు మినహాయింపు లభిస్తుంది.

ప్రజల నుంచి చందాలు సేకరించే సంస్థలను కూడానుంచి తప్పించారు. పూర్తిగా/పాక్షికంగా ప్రభుత్వం నుంచి ఆర్థిక సాయం పొందుతున్న/ప్రభుత్వ నియంత్రణలో నడుస్తున్న సంస్థలే లోక్ పాల్ పరిధిలోకి వస్తాయి.

- ★ రాష్ట్రాలతో కలిసి పనిచేసే సంస్థలు, విదేశీ చందా(నియంత్రణ) చట్టం 2010 ప్రకారం ఒక పరిమితికి మించి విదేశాల నుంచి విరాళాలు అందుకొనే సంస్థలు లోక్ పాల్ పరిధిలోకి వస్తాయి.

ప్రాథమిక విచారణ, దర్యాప్తు ప్రక్రియ

- ★ లోక్ పాల్ తనకు అందిన ఫిర్యాదును పరిశీలించి అందులో ప్రాథమిక సాక్ష్యాలున్నట్లు భావిస్తే నేరుగా పూర్తి స్థాయి దర్యాప్తునకు ఆదేశించవచ్చు.
- ★ ప్రాథమిక స్థాయి విచారణ కోసం... ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ప్రజాసేవకుడు లేదా అతను ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న అధికృత సంస్థ అభిప్రాయాన్ని అడగాల్సిన అవసరం లేదు.
- ★ ప్రాథమిక విచారణ పూర్తయిన తర్వాతే ప్రజాసేవకుడి అభిప్రాయం వినడానికి అవకాశం కల్పించాలి.
- ★ ప్రత్యేక కోర్టుల ముందు అభియోగపత్రం దాఖలు/ మూసివేతకు అనుమతి మంజూరుచేసే అధికారం లోక్ పాల్ కే ఉంటుంది. ప్రజాసేవకుడు/సంబంధిత అధికృత సంస్థ అభిప్రాయం తీసుకున్న తర్వాత లోక్ పాల్ దీనిపై నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. అవినీతి ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ప్రజా సేవకుడిపై క్రమశిక్షణ చర్యకు లోక్ పాల్ సిఫార్సు చేయొచ్చు.

సీబీఐ బలోపేతం

సీబీఐ అధిపత్యాన్ని పూర్తిగా డైరెక్టర్ కు అప్పగిస్తూనే... అవినీతి కేసుల విచారణ సీబీఐలో ప్రత్యేక ప్రాసిక్యూషన్ డైరెక్టరేట్ ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పింది.

- ★ ప్రాసిక్యూషన్ డైరెక్టర్ ను సీబీసీ సిఫార్సు మేరకు నియమించాలి.
- ★ సీబీఐ డైరెక్టర్, ప్రాసిక్యూషన్ డైరెక్టర్ల పదవీకాలం రెండేళ్ల పాటు ఉండాలి.
- ★ లోక్ పాల్ దర్యాప్తునకు ఆదేశించిన కేసుల్లో సీబీఐపై పూర్తి పర్యవేక్షణాధికారం లోక్ పాల్ కే ఉండాలి.
- ★ లోక్ పాల్ దర్యాప్తునకు ఆదేశించిన కేసులను విచారిస్తున్న సీబీఐ అధికారులను లోక్ పాల్ ఆమోదం లేకుండా బదిలీ చేయరాదు.
- ★ కోర్టుల్లో లోక్ పాల్ కేసుల వాదన కోసం ప్రభుత్వ న్యాయవాదులకు అదనంగా సీబీఐ వద్ద ప్రత్యామ్నాయ న్యాయవాదుల పేనల్ ఉండాలి. దీనికి లోక్ పాల్ అనుమతి తప్పనిసరి.
- ★ నిర్వహణ ఖర్చుల కోసం సీబీఐ డైరెక్టర్ కొరినంత నిధులు ప్రభుత్వం నమకూర్చాలి. సమర్థవంత దర్యాప్తుకోసం ఇది తప్పనిసరి. ఈ ఖర్చులు, దర్యాప్తు పూర్తి బాధ్యత సీబీఐ డైరెక్టర్ వహించాలి.

లోక్ పాల్ తొలగింపు : లోక్ పాల్ తొలగింపునకు ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన సవరణకు సెలెక్ట్ కమిటీ ఆమోదముద్ర వేసింది. దాని ప్రకారం లోక్ పాల్ ను తొలగించాలంటే 100 మంది ఎంపీలు సంతకాలతో కూడిన ఫిర్యాదును రాష్ట్రపతికి అందించాలి. దాన్ని రాష్ట్రపతి సుప్రీంకోర్టుకు ప్రతిపాదించాలి.

- ★ సుప్రీంకోర్టు సిఫార్సు/మధ్యంతర ఉత్తర్వుల తర్వాతే లోక్ పాల్ చైర్మన్/సభ్యుల తొలగింపు/సస్పెన్షన్ అమలవుతుంది.
- ★ లోక్ పాల్ వ్యతిరేకంగా సదుద్దేశంతో ఫిర్యాదు చేసే వారిపై జరిమానాలు విధించకూడదు. హెచ్చరికగా ఉండి బాధ్యతాయుతంగా చేసే ఫిర్యాదులుగా భావించాలి.

లోకాయుక్త కూర్పు రాష్ట్రాల ఇష్టం : పార్లమెంటులో లోక్ పాల్ బిల్లు ఆమోదం పొంది, కేంద్ర ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్

జారీచేసిన ఏడాదిలోపు రాష్ట్రాలు కచ్చితంగా లోకాయుక్త ఏర్పాటుచేయాలి. స్థానిక అవసరాలకు తగ్గట్టు రాష్ట్రాలకే వదిలిపెట్టాలి. పార్లమెంటు ఆమోదించిన బిల్లును ఆదర్శంగా చూపుతూ అన్ని రాష్ట్రాలకు కార్యనిర్వాహక మార్గనిర్దేశకాలు పంపాలి.

ఎస్సీ వ్యతిరేకం : లోక్ పాల్ ను పార్లమెంటులో వ్యతిరేకిస్తామని సమాజ్ వాదీ పార్టీ ప్రకటించింది. “ప్రజలెన్నుకున్న ప్రజా ప్రతినిధులు అవినీతిపరులు. లోక్ పాల్ ఒక్కటే నిజాయితీ సంస్థ అన్నట్లుగా ఉంది. ఇది ప్రజాస్వామ్య మూల సూత్రాలకే విరుద్ధం. అందుకే లోక్ పాల్ భావననే వ్యతిరేకిస్తున్నాం” అని పార్టీ నేత నరేష్ అగర్వాల్ ప్రకటించారు. నెహ్రూ నుంచి వాజ్ పేయి వరకు లోక్ పాల్ పెట్టేందుకు ప్రయత్నాలు జరిగి ఆగిపోయాయని గుర్తు చేశారు. ఇప్పుడే ఎందుకు అవసరం వచ్చింది? అని ప్రశ్నించారు. ♦

లోక్ సత్తా టైమ్స్

రిపబ్లికన్ డే ప్రత్యేక సంచిక

లోక్ సత్తా టైమ్స్ జనవరి - 16-31 రిపబ్లికన్ డే సందర్భంగా సురాజ్య ఉద్యమ ప్రత్యేక సంచికను ప్రచురిస్తున్నాం. సురాజ్య ఉద్యమంపై ప్రత్యేక వ్యాసాలు, ఉద్యమ వార్తలు, ఫాటోలతో రూపొందిస్తున్నాం.

ఈ సంచికకు ప్రకటనలు ఇచ్చి మీ సహాయ సహకారాలు అందించవలసినదిగా కోరుతున్నాం.

ప్రకటన రేట్లు		
	బ్లాక్ & వైట్,	మల్టీకలర్
పూర్తి పేజీ	₹ 5,000	₹ 10,000
సెంటర్ స్పాస్	-	₹ 20,000
బ్యాక్ పేజీ	-	₹ 20,000
ఫ్రంట్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000
బ్యాక్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000

■ ప్రకటన రుసుము Loksatta Times పేరిట హైదరాబాద్ లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.
 “లోక్ సత్తా టైమ్స్” ఎకౌంట్ నం: 62007167836 ఎస్.బి.ఎస్.ఎం. పంజాగుట్ట (బ్రాంచ్, హైదరాబాద్ పేరిట ఆన్ లైన్ క్రెడిట్ చేసి వివరాలను ఇ-మెయిల్ చేయవచ్చు).
 accountsdept@loksatta.org   loksattatimeslsp@gmail.com

ఆకాంక్షలు - ఆలోచనలు

- రామచంద్రగుహ

భారతీయ ప్రజాస్వామ్యం మరింత పటిష్ఠం కావాలన్నా, సమర్థంగా పనిచేయాలన్నా నాలుగు విషయాలూ సంభవించాల్సిన అవసరమున్నది. అవి : (అ) కాంగ్రెస్ పార్టీ, ఒకే కుటుంబంపై ఆధారపడివున్న పరిస్థితి నుంచి తనను తాను విముక్తం చేసుకోవాలి. రాజకీయాలలో ఉండే హక్కు రాహుల్ గాంధీకి ఉంది. అయితే తాను లేదా తన తల్లి మాత్రమే తమ పార్టీలో అత్యంత శక్తివంతమైన వ్యక్తిగా ఉండేందుకు ఆయనకెలాంటి హక్కు లేదు; (ఆ) రాష్ట్రీయ స్వయం సేవక్ సంఘ్ పై ఆధారపడివుండే పరిస్థితి నుంచి భారతీయ జనతాపార్టీ తనను తాను విడిపించుకొని మితవాద పార్టీగా మనగలగాలి. మతం విషయమై తీవ్ర వైఖరులను విడనాడాలి. ఇస్లామిక్ జిహాదిస్టులువలే కాకుండా జర్మన్ క్రిస్టియన్ డెమోక్రాట్స్ తరహాలో వ్యవహరించాలి; (ఇ) ఆధునిక సాంకేతికతలు, పారిశ్రామిక నవకల్పన, వ్యవస్థాపనా సామర్థాల పట్ల పార్లమెంటరీ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు మరింతగా జాగ్రతమవ్వాలి. లెనిన్, స్టాలిన్ ల ప్రజాస్వామిక వ్యతిరేక భావాలకు నిబద్ధమై ఉండడాన్ని మానుకోవాలి. అదే సమయంలో సీపీఐ, సిపీఐలు ఒక్కటిగా విలీనమై, హింసాత్మక పోరాటం వీడి ప్రజాస్వామిక ప్రక్రియలోకి ప్రవేశించేలా మావోలకు నచ్చచెప్పగలనని నేను నమ్ముతున్నాను. (ఈ) ప్రభవిస్తోన్న మధ్యతరగతి వర్గాలు తామే సొంతంగా ఒక జాతీయ పార్టీని ప్రారంభించగలగాలి. కుల మతాలు, జాతి వర్గాలకతీతంగా కొత్త జాతీయపార్టీలో అందరికీ సమప్రాధాన్యముండాలి. జాతి పురోభివృద్ధికి సమరశీల ఎజెండా రూపొందించి అమలుపరచాలి.

ఇవి, 2009 సార్వత్రిక ఎన్నికల ముందు రాసిన ఒక వ్యాసంలో మన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ పరిపుష్టికై నేను చేసిన

వాదనలు. నా ఆకాంక్షల జాబితాను, అవి నిశ్చితంగా సంభవిస్తాయనే ఆలోచనతో కాకుండా, సంభవించాలనే ఆశతో ప్రతిపాదించాను. మూడున్నర సంవత్సరాల తర్వాత, ఆ ఆకాంక్షలు, తొలుత వ్యక్తం చేసినప్పటి కన్నా ఇప్పుడు మరింత ఎక్కువగానో లేదా తక్కువగానో అవాస్తవికంగా కన్పిస్తున్నాయా? తొలుత కాంగ్రెస్ పరిస్థితినే తీసుకోండి. ఆ పార్టీపై గాంధీ నెహ్రూల పట్టు మునుపెన్నటికంటే బాగా సడలిపోయిందని స్పష్టమయింది. తరం మారినప్పుడల్లా స్వతంత్ర భారత రాజకీయాల ప్రథమ కుటుంబపు ప్రభావం తగ్గిపోతోంది. సోనియా గాంధీకి దేశవ్యాప్తంగా ప్రజల మద్దతు ఉన్నట్టు 2004, 2009 సార్వత్రిక ఎన్నికల ఫలితాలు రుజువు చేశాయి. అయితే భర్త రాజీవ్, అత్తగారు ఇందిరలకు లభించిన మద్దతు కన్నా తక్కువేనన్నది స్పష్టం. ఇక ఉ

2009వే నెలలో తొలుత ప్రతిపాదించినప్పుడు కంటే 2012 అక్టోబర్ లో తక్కువ నా ఆకాంక్షలు తక్కువ వాస్తవికంగా ఉంది. గాంధీ-నెహ్రూల కుటుంబ ప్రభావం వెనుకపట్టు పట్టింది; అరెస్టెస్ సాపేక్షంగా నిశ్చలంగా ఉంది; వామపక్షాల ఆత్మశోధనలో ఉన్నాయి; కులాలకతీతమైన కొత్త మధ్యతరగతి వర్గాల రాజకీయ పార్టీ ఆవిర్భవిస్తోంది.

త్తరప్రదేశ్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలు ఓటర్లపై తల్లి ప్రభావం కంటే తనయుడి ప్రభావం మరింత తక్కువని స్పష్టం చేశాయి. ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ గెలుపునకు నెహ్రూ-గాంధీల వారసత్వ నాయకత్వం తప్పనిసరి అన్నది ఒక కట్టు కథ మాత్రమే. ఆ కుటుంబ అధిపత్యం, దేశానికి సుపరిపాలన అందించడంలో కాంగ్రెస్ సామర్థ్యాన్ని కుంటు పరుస్తోంది. దేశ జనాభాలో అత్యధికులు యువజనులే. కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ కు సమర్థులైన యువనేతలు పలువురు ఉన్నారు. కేంద్ర క్యాబినెట్ లో వారికి బాధ్యతాయుతమైన పదవులను అప్పగిస్తే రాహుల్ ప్రతిష్ఠపై ప్రతికూల ప్రభావం పడుతుందనే భయంతో ఆ యువనేతలను ప్రోత్సహించడం లేదు. రాష్ట్రాల్లో ఎన్నికలు అంతకంతకూ అధ్యక్ష తరహాలో జరుగుతున్నాయి. అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు ముందు ఒక వ్యక్తిని పార్టీ ముఖ్యమంత్రి అభ్యర్థిగా ప్రచారం చేయడం ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది. అయితే కాంగ్రెస్ అలా చేయడం

లేదు. ఎందుకని? గాంధీ-నెహ్రూ కుటుంబ ప్రతిష్ఠ మనకబారుతుందనే భయంతోనే కాదా? తత్కారణంగా గెలవవలసిన రాష్ట్రాల్లోనూ ఆ పార్టీ పరాజయం పాలయింది. ఈ వాస్తవాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని పార్టీ భవిష్యత్తును కాపాడుకోవడానికై నెహ్రూ-గాంధీ కుటుంబేతర వ్యక్తుల నాయకత్వంలో స్వతంత్రంగా ముందుకు సాగడంపై కాంగ్రెస్ వాదులు ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది.

ఇప్పుడు బీజేపీ విషయాన్ని చుద్దాం. బీజేపీ వ్యవహారాలపై ఆరెస్సెస్ ప్రభావం గతంలో వలేలేదు. గత దశాబ్దంలో ఆ పార్టీకి చెందిన ముఖ్యమంత్రుల ప్రభావం బాగా పెరిగిపోవడం. అలవాటు వల్లే లేదా బద్ధకంవల్లే ఢిల్లీ మీడియా ఇప్పటికీ దేశ రాజధానికి చెందిన అరుణ్ జైట్లీ, సుప్రస్వరాజ్ వంటి నేతలకే ప్రాధాన్యమిస్తోంది. రాబోయే సార్వత్రిక ఎన్నికలలో పార్టీ జయాపజయాలను నిర్ణయించగలిగేది ఈ నాయకులు ఎంతమాత్రం కాదు. ఢిల్లీకి వెలుపల మూడు ఉత్తరాది రాష్ట్రాల్లో ముఖ్యమంత్రులుగా కీలకపాత్ర వహిస్తోన్న శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, రమణ్ సింగ్, నరేంద్రమోడీ వంటి నాయకులే. 2009 ఎన్నికల్లో పార్లమెంటరీ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు చెప్పుకోదగిన సంఖ్యలో స్థానాలను గెలుచుకోవడంలో విఫలమయ్యాయి. రెండు సంవత్సరాల అనంతరం కేరళ, బెంగాల్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో అధికారాన్ని కోల్పోయాయి. సీపీఎం ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రకాష్ కరత్ ఈ ఓటమిపై 'కారవాన్' అనే మ్యాగజైన్లో ఒక ఆలోచనాత్మకమైన వ్యాసం రాశారు. తాము చేసిన తప్పుల వలనే ఓడిపోయామని ఆయన అంగీకరించారు. ఒక బూర్జువా పత్రికలో ఆయన తన వ్యాసాన్ని ప్రచురించడం కూడా గమనార్హమైన విషయమే. భారతదేశంలోని చాలా ప్రతిభా వంతమైన, తక్కువ అవినీతిపరులైన నాయకులలో కొంత మంది కమ్యూనిస్టు పార్టీలలో ఉన్నారు. ఓటమికి 19,20 శతాబ్దాలలో యూరోపియన్ సమాజాల అనుభవాలతో రూపొంది 21వ శతాబ్ది భారత్ వాస్తవాలకు ఉపయుక్తం కాని ఆర్థిక, రాజకీయ సిద్ధాంతాలను ఇంకా అనుసరించడంపై పార్టీ శ్రేణుల్లో పునరాలోచన జరగగలదని ఆశిద్దాం.

కొత్త జాతీయ పార్టీ విషయంపై నా ఆకాంక్ష విషయమేమిటి? 2009లో నేను ఆ ప్రతిపాదన చేసినప్పుడు అన్నా హజారే ఇంకా మహారాష్ట్రలోని తన గ్రామానికే పరిమితమై ఉన్నారు. అసంఖ్యాక భారతీయులను నిత్యజీవితంలో పలు ఇక్కట్లకు గురిచేస్తోన్న అవినీతి ఇంకా జాతీయ ప్రాధాన్యం

సంతరించుకున్న చర్చనీయాంశం కాలేదు. మీడియా, కాగ్ వెల్లడించిన స్పెక్ట్రమ్, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ కుంభకోణాలు, న్యూఢిల్లీలో 2011 ఏప్రిల్, ఆగస్టులో అన్నాహజారే నిర్వహించిన నిరాహార దీక్షలతో పరిస్థితి పూర్తిగా మారిపోయింది. హజారే దీక్షల నుంచి రూపుదిద్దుకున్న అవినీతి వ్యతిరేక ఉద్యమం ఇప్పుడు ఒక రాజకీయ పార్టీని ఏర్పాటు చేసి వచ్చే ఎన్నికలలో కొన్ని సీట్లకు పోటీ చేయనున్నట్లు చెబుతోంది. ఇది అనివార్యమైన చర్య అని నేను భావిస్తున్నాను. అయితే ఈ కొత్త పార్టీ నాయకులు కేవలం కొంత మంది రాజకీయవేత్తలపై అవినీతి ఆరోపణలు చేయడానికే పరిమితమైతే ప్రయోజనం లేదు. కేవలం వ్యతిరేకత ప్రాతిపదికన నడిపే ఉద్యమం గణనీయమైన సత్ఫలితాలను సాధించలేదు.

పేదరికం, భయం నుంచి బయటపడి హుందాగా జీవించాలన్న అసంఖ్యాక ప్రజల్లో పెరుగుతోన్న ఆకాంక్షలను నెరవేర్చడానికి తోడ్పడే ఆచరణాత్మకమైన విధానాలను కొత్తపార్టీ ముందుకు తీసుకురావాలి. అప్పుడే విస్తృతస్థాయిలో ప్రజలను ఆకట్టుకోవడం, ప్రభావితం చేయడం సాధ్యమవుతుంది. అయితే కొత్తపార్టీ నాయకులు ప్రస్తుతం ప్రమాదకరమైన ప్రజాకర్షక విధానాలను (విద్యుత్తు బిల్లులను దగ్గం చేయడం మొదలైనవి) మాత్రమే అనుసరిస్తున్నారు. ఇప్పటికే ఎన్నికల రంగంలో కొన్ని సత్ఫలితాలను సాధించిన లోక్ సత్తా వంటి పార్టీతో కలిసి కొత్త పార్టీ పనిచేయవల్సిన అవసరమెంతైనా ఉంది.

మొత్తం మీద నా ఆకాంక్షల జాబితా, 2009మే నెలలో తొలుత ప్రతిపాదించినప్పుడు కంటే 2012 అక్టోబర్ లో తక్కువ అవాస్తవికంగా ఉంది. గాంధీ-నెహ్రూల కుటుంబ ప్రభావం వెనుకపట్టుపట్టింది. ఆరెస్సెస్ సాపేక్షంగా నిశ్చలంగా ఉంది. వామపక్షాల ఆత్మశోధనలో ఉన్నాయి. కులాలకతీతమైన కొత్త మధ్యతరగతి వర్గాల నాయకత్వంలో కొత్త రాజకీయ పార్టీ రూపుదిద్దుకొంటోంది. భారతదేశ ప్రజాజీవితంలో కొత్త అధ్యాయం ప్రారంభమవుతుందని కచ్చితంగా చెప్పగలిగే పరిస్థితి లేదు; అలాగే ప్రజల సమగ్ర విముక్తికి అవకాశాలు లేవు. అయితే భారత ప్రజాస్వామ్యవాదులు, పరిణత ప్రజాస్వామ్యానికి అవరోధాలుగా ఉన్న వాటిని తగ్గించడాన్ని నేర్చుకున్నారు. మహాత్మాగాంధీ చెప్పినట్లు ఆ ప్రజాస్వామిక చైతన్యాన్ని ఏక కాలంలో ఒక అడుగు ముందుకు తీసుకెళదాం. ♦

ఆంగ్లసాన్ మాటల్ని లోతుగా పరిశీలించామా?

‘ప్రజలే ప్రభువులు’ సిద్ధాంతంతో 1997లో ఉద్యమంగా వచ్చిన లోక్ సత్తా, ఆ లక్ష్యసాధనకు కొనసాగింపుగా ‘ప్రజలే ప్రభువులు-పాలకులు సేవకులే’ అనే సిద్ధాంతంతో రాజకీయ, ఆర్థిక, ఎన్నికల వ్యవస్థల సమూల ప్రక్షాళనకు 2006లో ఓ రాజకీయ పార్టీగా ప్రజల ముందుకు వచ్చినప్పుడు, బాగానే ఉందిగానీ, ఆస్థాయి విప్లవాత్మక మార్పు ఇప్పుడంత అవసరమా అని పలువురు అభిప్రాయపడ్డారు. ఏదో లోక్ సత్తా చెబుతోందిగానీ వ్యవస్థ అంత కుళ్లిపోలేదు అని ఆలోచనాపరులు, వ్యవస్థలో కాస్త పలుకుబడి గలవారు, వనరులు ఉన్నవారు దూరంగా జరిగారు. ఉన్న పార్టీలనే కాస్త దిద్దుకుంటే చాలదా అని వారు నిర్దిష్టంగా ఒడ్డున కూర్చున్నారు. అదే భావాల్ని వారు ఓటుహక్కు వినియోగంలో కూడా ప్రదర్శిస్తుండటం వల్లే ఇంకా లోక్ సత్తాకు ఓట్లు, సీట్లు బలం సమకూరలేదు.

అలాగే ఇదివరకెన్నడూ లేనంతస్థాయిలో ఈవేళ మనదేశ జనాభాలో 70శాతానికి పైగా యువతరం ఉన్నా కూడా, వారు నైతం దేశం అంత చెడిపోలేదు, వ్యవస్థ అంత కుళ్లిపోలేదు అనే ధోరణితోనూ రాజకీయాల్ని సీరియస్ గా పట్టించుకోవటం లేదు. మనదేశం అగ్రరాజ్యం స్థాయిలో ఉంది, కావాలంటే అమెరికా అధ్యక్షుడు ఇస్తున్న ప్రశంసల్ని చూడండి అంటూ ఫేస్ బుక్ లు, ఇతర టెక్నాలజీ టూల్స్ ద్వారా హల్ చల్ చేస్తున్నారు. సంపన్నదేశాలలోలా జీవించటాన్ని అనుకరిస్తూ మైమరిచిపోతూ, సాంప్రదాయ దోపిడీ రాజకీయ పార్టీల వలలో చిక్కుకుంటూ, దిగువ స్థాయిలో ఘనీభవిస్తున్న గ్రామీణ పేదరికాన్ని, విద్యేషధోరణుల్ని పట్టించుకోకుండా, భారత్ ఒక గొప్పదేశంగా ఎదిగే అవకాశాల్ని తమకు తెలియకుండానే మన యువత అమాయకంగా వాయిదా వేస్తున్నారు. యువతీయువకులు

పెద్దసంఖ్యలో ఉండటం, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వల్లే ప్రధానంగా భారత్ కు 2040 నాటికి అగ్రరాజ్యస్థాయి అవకాశం ఉన్నా మన యువత పైపై వ్యవహారశైలితో ఆ లక్ష్యాన్ని ఎంతవరకూ అందుకోగలుగలమన్నది సందేహాస్పదమే. ఆఖరికి లోక్ సత్తాలో చేరిన కొందరు నిజాయతీపరులు, అంకితభావంగలవారిలో కూడా సందేహాలు రేకెత్తించేలా ప్రజలలో ఈ అవగాహనారాహిత్యం పేరుకుపోయింది. లోక్ సత్తాకు చెందిన ఓ సీనియర్ నేత తన అనుభవాలసారంగా రాసిన ఓ వుస్తకంలో, ‘మనం వచ్చిపండును మాగబెడు తున్నామా’ అనే సందేహాన్ని వెలిబుచ్చారు. కాయలో పక్వాన్ని తేవాలంటే ఎలాగైతే ఆ కాయకు కొన్ని గుణాలు అవసరమవుతాయో, సమాజంలో మార్పును తేవాలంటే కూడా కొన్ని పరిస్థితులు అవసరమని, అయితే ఇంకా సరైన మార్పునకు కావలసిన పరిస్థితులు మన సమాజంలో కనిపించటం లేదు అని ఆయన ఎంతో ఆవేదనతో మథనపడ్డారు.

జనహితం కోసం ఒక విషయం వాస్తవం, అది ఇప్పుడు అవసరం అని స్పష్టంగా అర్థమైనప్పుడు ఎవరేమనుకున్నా, ఎన్ని అవరోధాలచ్చినా చలించకుండా, ప్రజల పట్ల ప్రేమనే నిరంతరం స్ఫూర్తినిచ్చే అనంత రిజర్వాయర్ గా వినియోగించుకుంటూ, ఒడుపుగా వ్యవహరిస్తూ ఆబ్జెక్టివిటీతో లక్ష్యాన్ని చేదించగల నాయకత్వ సామర్థ్యాన్ని సంతరించుకోవటం రాత్రికిరాత్రి జరిగేది కాదుగదా. అందునా, పిడివాదాలు లేకుండా, మౌలికాంశాలతో రాజీపడకుండా, కులం,మతం,ప్రాంతం, భాష, డబ్బు వంటి అంశాలకు అతీతంగా, ఎప్పటికప్పుడు నూతన అవసరాల కనుగుణంగా రూపుదిద్దుకునే ఇంతటి సమూల, విస్తృత ఎజెండా మీద పనిచేసిన చరిత్ర భారతదేశానికి ఇప్పటిదాకా లేదు. ఇప్పుడిప్పుడే లోక్ సత్తా వేదిక మీద అలాంటి నేతలు తయారవుతున్నారు.

ఈ క్రమంలోనే లోక్సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ , “తొలితరం నేతల పుణ్యమాని భారత్ కొంత అభివృద్ధిని సాధించినా, ప్రజాస్వామ్య పునాదుల్ని కాపాడుకోగలిగినా, వారు వ్యక్తిగత నిజాయతీ మీద ఎక్కువ నమ్మకంతో అధికార వికేంద్రీకరణకు, దేశనిర్మాణానికి కావలసిన ఇతర సరైన వ్యవస్థల్ని నిర్మించకపోవటం వల్ల క్రమంగా రాజకీయాలు దిగజారిపోయాయి. జాతీయోద్యమ తరం తర్వాత వచ్చిన నేతలు కేంద్రీకృత పాలనను ఘనీభవింపచేసి, క్రమంగా రాజకీయాలను వ్యాపారంగా, సొంత ఆస్తిని పెంచుకునే అవకాశంగా వినియోగించుకోవటం ప్రారంభించారు. పార్టీల్ని కుటుంబ ఎస్టేట్లుగా చేసుకుని 21వ శతాబ్దంలో 19వ శతాబ్దపు రాజకీయాల్ని చేస్తూ తాత్కాలిక ఆకర్షణీయ పథకాలతో ప్రజల్ని మభ్యపెడుతూ వారిని నిరంతర బిచ్చగాళ్లుగా కొనసాగిస్తున్నారు. జాతీయోద్యమ పునాది, తగినన్ని వనరులు, మూడొంతుల యువజనాభా ఉన్నా కూడా, ఈ దోపిడీ, పెత్తందారీ, వారసత్వ రాజకీయం వల్ల మనం ఆశించినంత అభివృద్ధిని సాధించలేకపోతున్నాం. పేద-ధనిక అంతరం పెరిగిపోతోంది. ఒకరి ప్రయోజనాలు ఇంకొకరికి నష్టదాయకమనే పరిస్థితి ఏర్పడి, భారతదేశం అనే భావనే ప్రమాదంలో పడుతోంది. వ్యవస్థల్ని సమూలంగా ప్రక్షాళన చేసి అందరి ప్రయోజనాల్ని సమన్వయం చేసే రాజకీయాల్ని నిర్మించేందుకు, ప్రతి ఒక్కరూ తమ కాళ్ళమీద తాము నిలబడి తలెత్తుకుని స్వతంత్ర జీవనం గడిపేలా మన వనరుల్ని సద్వినియోగం చేసేందుకు కావలసిన వ్యవస్థల్ని పటిష్ఠ పునాదులతో నిర్మించుకోవటం మనకు తక్షణావసరం. అందుకోసం ఇప్పుడు మనం ఈ అవకాశాన్ని వదులుకుంటే కోట్లాదిమంది ఎదిగే అవకాశాల్ని శాశ్వతంగా కోల్పోయే ప్రమాదముంది. దైవం ఉన్నా, లేకపోయినా, పాపం ఉంటుంది. ఈవేళ సమాజం చేస్తున్న ఘోరపాపం- ఇలా నివారించదగ్గ కన్నీళ్లను దూరం చేసేందుకు ప్రయత్నించకుండా మార్పు అవకాశాల్ని వాయిదావేస్తూ పోవటం! ప్రజలలో అవగాహన ఇంకా తగినంతగా లేకపోవటం, ఆ అవగాహనను పెంచటంలో కీలకపాత్ర పోషించాల్సిన మీడియా, ఆలోచనాపరులు, సొంత వనరులు, నాయకత్వ లక్షణాలు గలవారు రంధ్రాస్వేషణలతో, అసమగ్ర ధోరణులతో, సంకుచిత దృష్టితో వ్యవహరించటం వల్ల లోక్సత్తాకు అధికారం రావటానికి కొంతనమయం పడుతుందేమోగానీ, లోక్సత్తా ఎజెండా, పోరాటం ఈవేళ భారతదేశానికి అత్యవసరం” అని పదేపదే వివరిస్తూ వచ్చారు.

గల్లీ నుంచి ఢిల్లీ దాకా, ప్రవాస భారతీయుల నుంచి కూడా కొంత అవగాహన, సంకల్పబలం, త్యాగనిరత కలిగిన నేతలను ప్రజల నుంచి తయారుచేసేందుకు జేపీ సుదీర్ఘకాలంగా కృషి చేస్తున్నారు.

జేపీ బాట, ఆయన మాటలు ఎంత వాస్తవమో తాజాగా 40ఏళ్ల అనంతరం ఈ ఏడాది నవంబర్ నెలలో భారత్ పర్యటనకు వచ్చిన విశిష్ట నాయకురాలు, మయాన్మార్ ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమ యోధురాలు, నోబెల్ శాంతి బహుమతి గ్రహీత ఆంగ్సాన్ సూకీ మాటలు మరొకమారు గుర్తుచేశాయి.

తన పర్యటనలో భాగంగా అనంతపురం జిల్లాలో కొన్ని గ్రామీణాభివృద్ధి పథకాల అమలుతీరును పరిశీలించే సందర్భంగా ఆంగ్సాన్ చెప్పిన ఈ మాటలు మనం, తెలుగువారం, భారతీయులం ఆత్మవిమర్శ, దిద్దుబాటు చేసుకోవాల్సిన అవసరాన్ని నొక్కి చెబుతున్నాయి...

- ★ ఇండియా స్టిల్ ఇండియా. భారత్ ఇంకా పాత భారత్లాగానే ఉంది. నేను చదువుకునే రోజుల్లో మాదిరిగానే కనిపించింది. నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించేంత అభివృద్ధి కనిపించలేదు.
- ★ దేశంలో ప్రజలు ఆర్థికంగా కొంత పురోభివృద్ధి సాధించినా అది దేశాన్ని మరింత శక్తిమంతంగా మార్చటానికి దోహదం చేయలేదు. సాధించిన అభివృద్ధిని నవ్యమైన దిశలో వినియోగించుకునేలా పునాదుల్ని నిర్మించాల్సి ఉంది.
- ★ ప్రజల సాధికారతలో పురోగతి ఉన్నా, దానిని సరైన దిశలో పెట్టాల్సి ఉంది.
- ★ స్వయంశక్తితోనే సాధికారత సాధ్యం. ప్రజల సాధికారతే దేశాన్ని బలోపేతం చేస్తుంది
- ★ భారతదేశంలో మహిళాసాధికారత జరుగుతున్న తీరు ఆకర్షించింది. అయితే ఇది కేవలం కొద్దిమంది మహిళలకే పరిమితమైంది. ఇంకా విస్తృతపరచాల్సి ఉంది.
- ★ ఆర్థిక శక్తి ఒక్కటే లింగవివక్షను రూపుమాపలేదు. అది కేవలం సరైన దిశగా అడుగేసేందుకు తోడ్పడుతుంది.
- ★ మయాన్మార్లో ప్రజాస్వామ్యం కోసం చేస్తున్న పోరాటంలో నేను వారధిని మాత్రమే. ఈ పోరాటంలో ఏదో సాధించానన్న భావన ఎంతమాత్రం లేదు.
- ★ నేను పాక్షికంగా భారతీయురాలిని
... అని ఆంగ్సాన్ పేర్కొన్నారు.

ప్రజలు తమ కాళ్ల మీద తాము నిలబడి సాధికారతతో వ్యవహరించేందుకు కావలసిన నాణ్యమైన విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధి నైపుణ్యాలు, స్థానిక ప్రభుత్వాల సాధికారత, తలసరి గ్రాంట్ కేటాయింపుతో జనం చేతికి అధికారం, అవినీతి అంతానికి స్థానిక స్థాయి నుంచి జాతీయ స్థాయి వరకూ బలమైన వ్యవస్థల ఏర్పాటు, సత్వర న్యాయానికి గ్రామన్యాయాలయాలూ, జాతీయ జ్యుడీషియల్ కమిషన్ ఏర్పాటు, గ్రామీణాభివృద్ధికి కీలకమైన వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేయటం, చిన్నపట్టణాల అభివృద్ధితో లక్షల సంఖ్యలో ఉపాధి అవకాశాలు, పార్టీల్ని సొంత ఆస్తులుగా కాకుండా ప్రజాస్వామీకరించిన సమర్థులు ఎవరైనా ఏ స్థాయికైనా ఎదిగే అవకాశాల్ని కల్పించటం, నిధుల సేకరణలో పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం, నిజాయతీపరులు, నాయకత్వ లక్షణాలున్నవారు చట్టవిరుద్ధంగా డబ్బు ఖర్చుచేయకుండా ఎన్నికలలో పోటీచేసి నెగ్గేందుకు వీలుగా దామాషా ఎన్నికల వ్యవస్థ ఏర్పాటు... లోక్సత్తా చెబుతున్న ఈ ఎజెండా, ఇందుకు తగ్గ విధానాలను తెచ్చుకోగలిగితేనే ఆంగ్లసాన్ సూకీ చెప్పిన భారతదేశం నిర్మాణం సాధ్యమవుతుంది. వీటి కోసం స్వాతంత్ర్యం వచ్చిననాటినుంచి ఇప్పటిదాకా ఏ రాజకీయ పార్టీఅయినా కృషి చేస్తూ ఉంటే అసలు లోక్సత్తా పార్టీ ఎందుకు రావాల్సి వస్తుంది? ప్రజలకు పొరపాటున కూడా సాధికారత రాకుండా ప్రజల్ని గొర్రెల్లాగా, బిచ్చగాళ్లలాగా కొనసాగించే ఎజెండాతోనే, పార్టీలను వారి సొంత ఎస్టేట్లుగా, సొంత వ్యాపారసంస్థలుగానే కొనసాగించేలా సాగుతున్న ఆ సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీల ద్వారా మార్పు సాధ్యం కాదు కాబట్టే లోక్సత్తా ముఖ్యబాటైనా ఒక రాజకీయ పార్టీగా రావాల్సి వచ్చింది. రాజకీయ పార్టీలలో మంచివారు ఉన్నా కూడా వారంతా కుళ్లురాజకీయం అనే ఊబిలో కూరుకుపోయారని, పార్టీల నిర్మాణంతో నుంచి వ్యవస్థ ప్రక్షాళన తప్ప మార్గంలేదని లోక్సత్తా పోరాడుతోంది.

ఇలాంటి పరిస్థితులలో, దేశం ఎంతో నష్టపోతున్నా అంతా బాగానేఉంది అంటూ ఇంకా ఆ లక్ష్యాలను వాయిదావేస్తూ కులం,మతం,ప్రాంతం,భాష,డబ్బు పేరుతో ఓటును దుర్వినియోగం చేయటం వల్ల మనం దేనికి దారితీస్తున్నాం? ఎలాంటి దేశంలో బతుకుతున్నాం? ఎలాంటి భవిష్యత్తరాలకు ఎలాంటి సమాజాన్ని, వ్యవస్థని అందిస్తున్నాం? కనీసం ఆంగ్లసాన్ సూకీ పర్యటనను ఆత్మవిమర్శకు ఓ సందర్భంగా తీసుకుందాం. ఆమె మాటల్ని మరోసారి లోతుగా పరిశీలించి

మనల్ని మనం దిద్దుకుందాం. మనం చేయాల్సిన పనికి, చేస్తున్న పనికి మధ్య అంతరాన్ని తగ్గించుకుని మెరుగైన భారతదేశ నిర్మాణానికి నిష్పాక్షికంగా, చిత్తశుద్ధితో పనిచేయటం ప్రారంభిద్దాం. మార్పును మరో తరానికి వాయిదా వేయొద్దు. వచ్చే తరాలవారికి వారి సమస్యలు వారికుంటాయి. వాటిని పరిష్కరించుకోగలిగే శక్తియుక్తుల్ని, విలువల్ని అందిద్దాం.

అలాగే ఇక్కడే మరో విషయం గురించి కూడా చెప్పాలి. ఆంగ్లసాన్ సూకీ పర్యటన సందర్భంగా తెలుగులో అత్యధిక రేటింగ్ కలిగిన ఓ వార్తాఛానల్ ఓ కథనం ప్రసారం చేసింది. అందులో ఆంగ్లసాన్ విశేష ప్రశంసలతో ముంచెత్తింది. తప్పులేదు. ఏ లక్ష్యం కోసమైనా అంత త్యాగం చేయాలా? అనిపించేంత గొప్ప త్యాగాలు చేసిన వ్యక్తి ఆమె. సంవత్సరాల తరబడి అణచివేతకు గురై కఠిన ఏకాంతంతో, త్యాగాలతో నలిగిపోయినా ఏనాడూ ఆమె నోట ద్వేషభాష రాలేదు. అహింసను ఆమె వీడలేదు. నిరాశకు తావివ్వలేదు. తన దేశప్రజల ప్రయోజనాల్ని పరిరక్షించటానికి పరమశత్రువుల్ని సైతం మార్చేందుకు ఆమె నిరంతరం ప్రయత్నిస్తూనే వచ్చారు. ఆమెను ప్రశంసించటానికి మాటలు చాలవు. కానీ అలాంటివారు మనదేశంలో ఎవరూ లేరు అని ఆ ఛానల్ కథనం వ్యాఖ్యానించటం మాత్రం సరికాదు. పైకి ప్రచారం లేకుండా భారత్ వంటి అత్యంత సంక్లిష్టమైన, వైవిధ్యమైన, మయన్మార్ తో పోలిస్తే చాలా పెద్దదైన దేశంలో అన్ని వర్గాల ప్రజల ప్రయోజనాల్ని సమన్వయం చేస్తూ వివక్ష లేకుండా అందరికీ ఎదిగే అవకాశాల్ని కల్పించేందుకు లోక్సత్తా చాలా లోతైన కృషి చేస్తోంది. సుమారు 35 ఏళ్ల ప్రజాజీవితంతో, లోక్సత్తా ఏర్పాటుకు ముందునుంచి దా|| జేపీ వ్యక్తిగత సౌఖ్యాల్ని పక్కనపెట్టి పోరాడుతున్నారు. తన నాయన రాజకీయాలలో ఉండటం, అప్పటికే ప్రజలలో ప్రాచుర్యం పొందిన ఓ పార్టీ తనకు వేదికగా తొలినుంచీ అందుబాటులో ఉండటం వంటివి ఆంగ్లసాన్ కు చెప్పుకోదగిన బలాలుగా ఉపయోగపడ్డాయి. అవి కూడా జేపీకి లేవు. పునాదిస్థాయి నుంచీ కృషి ప్రారంభించారాయన. ప్రపంచచరిత్రలో దార్శనిక రచనను, క్షేత్రస్థాయి పోరాటాల్ని ఏకకాలంలో చేసిన అతికొద్ది మంది వ్యక్తులలో జేపీ ఒకరు. మనకు భావాలలో కొన్ని విభేదాలుండవచ్చు లేదా నచ్చకపోవచ్చు. కానీ ఒక వ్యక్తి నభూతో అనేరీతిలో చేసిన కృషిని మనం విస్మరించి మనల్ని మనం దిగజార్చుకోకూడదు. వాస్తవాల్ని వక్రీకరించ కూడదు. ఈ

విషయాన్ని ఇలా చెప్పటం కొంచెం పచ్చిగా అనిపించినా తప్పటం లేదు. ఎవరోకరు ఈ మాటల్ని చెప్పాల్సి ఉంది. చరిత్రకు సరైన వైపున వున్నవారిని మనం విధిగా ప్రపంచంలో ఎక్కడున్నా గౌరవించి తీరాలి.

నవంబర్ 18న (ఆదివారం) రాత్రి ఎన్.డి.టి.విలో 'వియ్ ద పీపుల్' పేరుతో బర్మా దత్ ప్రజెంటర్ గా ఒక కార్యక్రమం ప్రసారమైంది. అందులో ప్రజాస్వామ్య మనుగడలో ఎంతో కీలకమైన రాజకీయ పార్టీల నిధుల సేకరణ అంశం గురించి కాస్త పెద్ద చర్చ జరిగింది. పార్టీలు నల్లదనం మీద ఆధారపడకుండా చట్టబద్ధంగా నిధులు సేకరించుకోగలిగే విధంగా పన్నురాయితీ కల్పిస్తూ 2003లో పార్టీల నిధుల సేకరణ చట్టం తీసుకురావటంలో లోక్ సత్తా కీలకపాత్ర వహించింది. అయితే ఎన్.డి.టి.వి చర్చలో లోక్ సత్తా ప్రతినిధి లేరు. ఆ సందర్భంగా బి.జె.పి భావజాలం తరుపున వచ్చిన సుధీంద్ర కులకర్ణి లోక్ సత్తా గురించి స్వయంగా ప్రస్తావించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సంఖ్యాబలంపరంగా చిన్నస్థాయిలో ఉన్న లోక్ సత్తా పార్టీ దామాషా ఎన్నికల వ్యవస్థ కోసం అందరినీ కూడగడుతూ గట్టి ప్రయత్నం చేస్తోందని, ఇలాంటి శక్తులన్నీ దేశవ్యాప్తంగా ఏకమైతే మంచి మార్పు వస్తుందని అన్నారు. దేశహితం కోసం మనం పార్టీలకతీతంగా వ్యవహరించటం, నిజాయతీతో, సరైన ఎజెండాతో కృషి చేసినవారితో మనకు చిన్నచిన్న అభిప్రాయభేదాలున్నా వారికి మద్దతిస్తూ వారికివ్వాల్సిన సముచితస్థానాన్ని ఇవ్వటం వంటివి వ్యవస్థలో కీలకమైన రాజకీయ పార్టీలు, మీడియా తప్పనిసరిగా చేయాలి.

అలాగే ఒక వ్యక్తి కృషిని బేరీజు వేయటానికి ఆ వ్యక్తి భావజాలం, ఆ భావాల్ని సాధించేందుకు చూపిన విధానాలు, ఆ క్రమంలో అతను/ఆమె ఆచరణ, గత చరిత్ర- వీటిని పరిగణలోకి తీసుకోవాలి తప్ప శారీరక త్యాగాలను కీర్తిస్తూ వాటి ప్రాతిపదికనే గొప్పతనాన్ని ఆపాదించటం తప్పుడు సంకేతాన్ని ఇవ్వటమే అవుతుంది.

ఇటీవల అసోంలో ముస్లింలపై దాడుల మీద, హైదరాబాద్, బెంగళూరు, పూణె తదితర ప్రాంతాలలో వారికి బెదిరింపుల మీద జేపీ స్పందన గురించి కూడా ఇక్కడ చెప్పుకోవాలి. ఈ దాడులు, బెదిరింపులు స్వతంత్ర భారతదేశానికి చాలా సిగ్గుచేటని, బంగ్లాదేశ్ నుంచి కొత్తగా పెద్దఎత్తున వలసలు వచ్చారనటానికి

సరైన ఆధారాలు లేవని, అయినా బంగ్లాదేశ్ పట్ల మనం ద్వేషపూరిత వైఖరిని వీడి భారత్ సహా దక్షిణాసియా ప్రాంతంలోని అన్ని దేశాలూ ఒకటే ఆర్థికయూనిట్ అనే ధోరణితో వ్యవహరించాలని జేపీ కోరారు. కానీ ఏ మీడియాలోనూ ఆ భావాలు రాలేదు. జేపీ దూరదృష్టి ప్రతిఫలించలేదు. అదేదో మనకు సంబంధంలేని వ్యాఖ్య, అలాంటివి ఎవరికి కావాలి అని కొట్టిపారేసినట్టు వ్యవహరించారు. కానీ ఈవేళ ఆంగ్లసాన్ చెప్పిందేమిటి? తాను పాక్షికంగా భారతీయురాలిని అని ఆమె ఎంతో ఆర్తితో ప్రకటించారు. అంటే మయన్మార్ లో ఉన్నా, బంగ్లాదేశ్ లో ఉన్నా, భారత్ లో ఉన్నా పెద్దగా తేడా ఏమీ ఉండదు. ఎందుకంటే, ఐదువేల సంవత్సరాల అవిచ్ఛిన్నమైన సంస్కృతీసంప్రదాయాలకు వారసురాలిగా భారత్ తన అభివృద్ధి క్రమంలో దక్షిణాసియా ప్రాంతంలోని అన్ని దేశాలనూ కలుపుకుని వెళ్లాలి.

గొప్పవ్యక్తులనో ఆరాధించటం స్ఫూర్తినిస్తుంది కాబట్టి కొంతమేర ఆ పనిచేయటంలో తప్పులేదు. కానీ ఒట్టి ఆరాధనకు, ఆ పేరుతో ఉత్సవాలకు, కీర్తనలకు, పూలదండలకే పరిమితమై ఆచరణ కొరవడితే అది ప్రతికూల ఫలితాలనిచ్చే జాడ్యంగా మారుతుంది. ఆంగ్లసాన్ సూకీ పట్ల మనకు నిజంగా ప్రేమ, గౌరవం, ఆరాధన ఉంటే ఆమె చెప్పిన మాటల వెనక అర్థాన్ని గుర్తించి వాటిని ఆచరించేందుకు ప్రయత్నించాలి. ఏదో కొద్దిపాటి ప్రయత్నం చేసి చాలా చేసేశానని భుజకీర్తలు తగిలించుకునేందుకు ప్రయత్నించకుండా వినమ్రంగా వ్యవహరిస్తూ ఎప్పటికప్పుడు చేయాల్సిన కృషి మీద దృష్టి సారించాలి. ఆంగ్లసాన్ లాంటి వ్యక్తులు చెప్పే భావాలు ఎక్కడ కనిపించినా గుర్తించి గౌరవించటం, మన చుట్టూ స్థానికంగా అలాంటివారిని తయారుచేసుకుని ఓటును సక్రమంగా వినియోగించేందుకు, పోలింగ్ బూత్ స్థాయి నుంచి మంచి రాజకీయానికి అండగా నిలిచేందుకు, తద్వారా రాజకీయాల్ని బాగుచేసుకుని ఉమ్మడి సమస్యలను సమర్థవంతంగా పరిష్కరించుకునేందుకు, స్థానిక, దేశాభివృద్ధిలో భాగమయ్యేందుకు కృషిచేయాలి. ♦

-21వ శతాబ్దపు భారతీయుడు

జి.యం. చిత్తనాలు - రైతు ప్రయోజనాలు

మనదేశ స్థూలజాతీయోత్పత్తిలో వ్యవసాయరంగం వాటా కేవలం 15శాతమే ఉన్నప్పటికీ, ఈ రంగం ద్వారా దేశ జనాభాలో 55శాతం మంది పొట్టపోసుకుంటున్నారు. వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి బతుకుతున్నవారి తలసరి ఆదాయం మిగిలిన జనాభా తలసరి ఆదాయంలో ఆరోవంతు కంటే తక్కువగా, 16శాతం మాత్రమే ఉందని చెప్పటానికి పెద్ద లెక్కల పరిజ్ఞానం అక్కర్లేదు. స్థూల జాతీయోత్పత్తిలో వ్యవసాయం వాటా క్రమంగా దిగజారిపోతోంది. కానీ, వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన జనాభా సంఖ్య మాత్రం అదేస్థాయిలో తగ్గటం లేదు. ఫలితంగా, గ్రామీణ ప్రాంతంలో అశాంతి, వ్యవసాయ సంక్షోభం రోజురోజుకీ తీవ్రతరమవుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో, పంటల ఉత్పాదకతను, రైతుల, కౌలుదారుల ఆదాయాన్ని పెంచటం ఓ కీలక జాతీయ ప్రాధాన్యతాంశంగా మారింది.

వ్యవసాయరంగ అభివృద్ధి మొత్తం సంకర రకాల తయారీ, హైబ్రిడ్ల, భారీ దిగుబడులనిచ్చే రకాల అభివృద్ధి, ఆశించిన జన్యులక్షణాలతో కూడిన మొక్కల రకాల్ని ఎంపిక చేసుకోవటంతోనే ముడిపడి వుంటుంది. ఆ విధంగానే మానవజాతి వ్యవసాయంలో నైపుణ్యాన్ని సాధించి అదనపు ఉత్పత్తులను సాధించగలిగింది. హరిత విప్లవానికి నాంది పలకటం ద్వారా మానవజాతికి నభూతో అనేరీతిలో మేలుచేసిన డా॥ నార్మన్ బోర్లాగ్ కృషిని మన విధాననిర్ణేతలు, శాస్త్రవేత్తలు, పాలనాయంత్రాంగం సమర్థవంతంగా అందిపుచ్చుకున్నారు. బోర్లాగ్ ఆనాడు సాధించిన మహత్తర విప్లవం జన్యు పరిజ్ఞానాన్ని అన్వయించటం, లక్ష్యాలకు అవసరమైన జన్యులక్షణాలను ఎంపికచేసుకుని విస్తృత ప్రచారం చేయటం ద్వారానే సాధ్యమైంది. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పుడు భారతదేశ ఆహారోత్పత్తి 5.2 కోట్ల టన్నుల మేర ఉంటే, ఈవేళ మంచి సీజన్ సమయంలో ఎఫ్.సి.ఐ గిడ్డంగులలో నిల్వ వున్న ఆహారధాన్యాలే 8.3 కోట్ల టన్నులు ఉన్నాయంటే, నాటి జన్యుపరిజ్ఞాన ఆధారిత హరిత విప్లవమే అందుకు ప్రధాన కారణం. వ్యవసాయం వృద్ధి చెందాలంటే ఎప్పటికప్పుడు నూతన జన్యు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను అనుసరించాల్సిందే.

పంటలలో జన్యు ఇంజనీరింగ్ అంటే, ఒక మొక్క జినోమ్లో జీన్-స్ట్రయిసింగ్ టెక్నిక్కుల ద్వారా డి.ఎన్.ఎ శకలాలని ఎంపిక చేసుకున్నరీతిలో ప్రవేశపెట్టటం మాత్రమే. ఈ ప్రక్రియ ద్వారా ఆ మొక్కకు తెగుళ్లను తట్టుకునే, కరవును తట్టుకునే లక్షణాలతోపాటు మెరుగైన దిగుబడి, పౌష్టిక విలువలు వంటి మనం ఆశిస్తున్న లక్షణాలు సమకూరతాయి. ఎంపిక చేసిన మొక్కల్ని అంటుకట్టి అభివృద్ధి చేయటం ద్వారా సంప్రదాయ జన్యుమార్పిడి జరుగుతుంటుంది. అదే జన్యుమార్పిడి (జి.ఎం) సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికొస్తే, శాస్త్రవేత్తలు ఆ ఆశించిన లక్షణాలను ఎంతో వేగంగా, ఖచ్చితత్వంతో సాధించగలుగుతారు. కాబట్టి, పేదరికంపై పోరాటంలో, ఆహారభద్రతను సాధించుకోవటంలో జి.ఎం సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఒక కీలకసాధనం.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా జన్యుపరివర్తన రకం వ్యవసాయ, ఆహార పంటల సాగువిస్తీర్ణం మొత్తం ఇప్పటివరకూ 100 కోట్ల హెక్టార్ల మేర ఉంటుంది. ప్రస్తుతం ఏటా 16 కోట్ల హెక్టార్లలో జి.ఎం పంటల్ని పండిస్తున్నారు.

జి.ఎం పంటల్ని ప్రవేశపెట్టేముందు వాటికి కఠిన పరీక్షలు, తనిఖీలు జరుపుతారు. పటిష్టమైన నియంత్రణా చర్యలు అమలులో వున్నాయి. ఇప్పటిదాకా దాదాపు 15 ఏళ్ల నుంచి ఆ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వినియోగంలో ఉంది. మంచి ఫలితాలనిచ్చింది.

1970వ దశకం చివర్లో భారత్ పొడుగురకం (లాంగ్-స్టేపుల్డ్) హైబ్రిడ్ పత్తిని అభివృద్ధి చేసింది. దాంతో, కేవలం ఒక దశాబ్దకాలంలోనే, ఉన్నత నాణ్యతాప్రమాణాలు గల పత్తి ఉత్పత్తి గణనీయంగా పెరిగింది. కానీ, 1990వ దశకం చివరికొచ్చేటప్పటికి పత్తి పంట రెసిస్టెంట్ హెలియోథిస్ (బోల్వార్మ్) రూపంలో తీవ్రతరమైన తెగులు బారినపడింది. ఎన్ని పురుగుమందులు చల్లినా ఆ గొంగళిపురుగు అదుపుకాలేదు.

రైతులు భారీ నష్టాల పాలయ్యారు. 1980వ దశకం చివరికొచ్చేసరికి పలువురు రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. పత్తి ఉత్పత్తి పడిపోయింది. హీలియోథిస్ను తట్టుకోగల జన్యువు

బ్యాసిల్లస్ థురింజన్ (బి.టి) అనే క్రిమిలో ఉందని కొన్నేళ్ల తర్వాత గుర్తించారు. జన్యుమార్పిడి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ద్వారా ఆ జన్యువును పత్తి విత్తనాలలో ప్రవేశపెట్టారు. ఆ విధంగా పురుగు దాడుల్ని బి.టి పత్తి తట్టుకోగలిగింది. ఫలితంగా, పత్తిసాగులో భారత్ విప్లవాత్మక ప్రగతి సాధించింది. ప్రస్తుతం మనదేశంలో పత్తి సాగు జరుగుతున్న 3కోట్ల ఎకరాలలో 95శాతం మేర బి.టి పత్తి విత్తనాలనే వినియోగిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం మన పత్తి ఉత్పత్తి 3.3కోట్ల బేళ్లు. చైనా తర్వాతి స్థానం మనదే. రాబోయే కొన్నేళ్లలో చైనాను సైతం పత్తి ఉత్పత్తిలో భారత్ అధిగమిస్తుందని అంచనా. పురుగు మందుల వినియోగం బాగా తగ్గటంతో, పర్యావరణం మెరుగుపడింది. పత్తి ఎగుమతుల్ని చేసే ప్రధాన దేశంగా భారత్, ఎంతో విలువైన విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని అర్జించగలుగుతోంది. వ్యవసాయం మీదగానీ, ఆరోగ్యం మీదగానీ ఎటువంటి దుష్పరిణామాలు లేవు. పత్తి విత్తనాలను పశువులకు ఆహారంగా వినియోగిస్తున్నారు. పత్తి విత్తనాల నుంచి తీసిన నూనెను వంటలలో వాడుతున్నారు. ఆ ఉత్పత్తుల్ని ఆహారంలో భాగంగా వినియోగిస్తున్న పశువులకు, మనుషులకు ఎటువంటి హానిలేదని, పూర్తిభద్రతతో కూడుకున్నవని ప్రపంచవ్యాప్తంగా రుజువైంది.

కూరగాయలు, పప్పుధాన్యాలు, నూనె గింజలలో అనేక జన్యుపరివర్తన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను ఇప్పుడు అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు, హైదరాబాద్ కేంద్రంగా పనిచేసే మెట్టప్రాంత పంటల అంతర్జాతీయ పరిశోధనా సంస్థ ఇక్రిశాట్ (ఐ.సి.ఆర్.ఐ.ఎస్.ఎ.టి) ప్రస్తుతం జన్యుమార్పిడి వేరుశనగ అభివృద్ధి కోసం కృషి చేస్తోంది. నూనెగింజల కొరతను ఎదుర్కొంటున్న భారతదేశం ప్రస్తుతం ఎంతో డబ్బును వెచ్చించి 1కోటి టన్నుల వంటనూనెల్ని దిగుమతి చేసుకుంటోంది. జన్యుమార్పిడి విత్తనాలు మన మెట్టప్రాంత నూనెగింజల ఉత్పత్తిని విప్లవీకరించి, మహబూబ్ నగర్, అనంతపురం వంటి ప్రాంతాలలో చిన్న రైతుల ఆదాయాన్ని పెంచగలుగుతాయి. దిగుమతులు అక్కర్లేకుండా భారతదేశ ఆహారభద్రతకు భరోసా ఇవ్వగలుగుతాయి. అదేవిధంగా విటమిన్-డి తో కూడిన బియ్యాన్ని ఇప్పుడు జన్యుపరివర్తన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ద్వారా అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. ఈ రకం బియ్యం, ఇలాంటి ఇతర రకాల జి.ఎం ఉత్పత్తులు కోట్లాదిమంది మన ప్రజలలో ప్యాస్టికలోపాల్ని, ఆహారసమస్యను గణనీయంగా తగ్గించగలుగుతాయి.

టైప్-1 డయాబెటిస్, ఇన్సులిన్ ను నిరోధించే టైప్-2 డయాబెటిస్ రోగులకు ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న ప్రాణరక్షణ మందు మానవ ఇన్సులిన్ జన్యుసాంకేతిక మార్పిడి సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో తయారైనదే. మానవ ఇన్సులిన్ ను తయారుచేసేంతవరకూ, పశువుల నుంచి సేకరించిన భవైన్ ఇన్సులిన్ ఒక్కటే చికిత్సామార్గంగా ఉండేది. దానివల్ల ఇన్సులిన్ మీద ఆధారపడిన అనేకమంది డయాబెటిక్ రోగులలో ఇన్సులిన్ నిరోధం పెరగటంతోపాటు ప్రాణహాని చేసే రకరకాల దుష్పరిణామాలు పెరిగేవి. ఇప్పుడు మానవ ఇన్సులిన్ కోట్లాదిమంది డయాబెటిస్ రోగులకి ప్రాణదాత అవుతున్నది.

సాంకేతిక ఆవిష్కరణల ద్వారా మానవజాతి ఎప్పుడూ పురోగమిస్తునే వచ్చింది. మొత్తం ప్రపంచంలోని భూమిలో భారత్ 2.5శాతం మాత్రమే ఉన్నప్పటికీ, ప్రపంచ సాగువిస్తీర్ణంలో మనకు 11శాతం ఉంది. అటువంటి సువిశాల సాగుభూమి, పుష్కలమైన సూర్యరశ్మి, మంచి వర్షపాతం, వేలసంవత్సరాల పటిష్టమైన వ్యవసాయ సంస్కృతి- మనం ప్రపంచస్థాయి వ్యవసాయ దిగ్గజంగా ఎదగటానికి, మన వ్యవసాయాన్ని ఆర్థికాభివృద్ధికి చోదకశక్తిగా మలచుకునేందుకు వెలకట్టలేని అవకాశాన్ని అందిస్తున్నాయి. ఈ లక్ష్యం సాకారం కావాలంటే, శాస్త్రీయంగా నిరూపితమైన అత్యుత్తమ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని రైతులకు అందుబాటులోకి తేవాలి. భారత్ వంటి సత్తాగల పెద్ద దేశం నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను తోసిపుచ్చలేదు. అమెరికా, బ్రిజిల్, చైనా, రష్యా, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా, కెనడా, ఇతర పెద్ద వ్యవసాయ దేశాలు తమ ఉత్పత్తులను, ఉత్పాదకతను పెంచుకునేందుకు జన్యుపరివర్తన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సమర్థవంతంగా వినియోగించుకుంటున్నాయి. సోయా చిక్కుడు, మొక్కజన్ను, ఇతర జి.ఎం పంటలు ఇప్పటికే ఆయా దేశాల నుంచి పెద్దఎత్తున వస్తూ ప్రపంచ వ్యవసాయ ముఖచిత్రాన్నే మారుస్తున్నాయి. ఆ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని తోసిపుచ్చి వ్యవసాయంలో నామమాత్రంగా మిగిలిపోయేందుకు భారత్ సిద్ధంగా లేదు.

జన్యుమార్పిడి సాంకేతికపరిజ్ఞానంలో బహుళ జాతిసంస్థల (ఎం.ఎన్.సిల) గుత్తాధిపత్యాన్ని నివారించేందుకు మనం సాధ్యమైన అన్ని చర్యల్ని తీసుకోవాల్సిందే. రైతులకు లాభం చేకూర్చేలా జి.ఎం రకాలను ప్రభుత్వరంగంలో అభివృద్ధి

చేసేందుకు ఐ.సి.ఎ.ఆర్, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాలు, శాస్త్రవేత్తలు అవసరమైన దిద్దుబాటు చర్యల్ని తీసుకోవటం అవసరం. కొన్నేళ్ల క్రితం బి.టి పత్తి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని, జర్మీ ప్లాసంను ప్రైవేటు సంస్థలు ఆకర్షణీయమైన ఒప్పందంతో ఇచ్చేందుకు సుముఖత చూపినా, కొనుగోలుకు ఐ.సి.ఎ.ఆర్ నిరాకరించింది. ఆ తప్పిదానికి భారత్ పెద్ద మూల్యం చెల్లిస్తోంది. మనం ఇప్పుడు జి.ఎం పరిశోధనను పెంపొందించుకోవాల్సింది.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకోవటానికి, గుత్తాధిపత్యాల ప్రమాదానికి మధ్య మనం గందరగోళానికి లోనవకూడదు. మనకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కావాలి, కానీ అదేసమయంలో మనం గుత్తాధిపత్యాల్ని నిరోధించాలి. గుత్తాధిపత్యాల భయంతో మనం టెక్నాలజీని వదులుకోలేం. అలా చేస్తే కొండ నాలుకకి మందు వేస్తే ఉన్న నాలుక ఊడిపోయినట్టువుతుంది.

బి.టి పత్తి విత్తనాల మార్కెట్లో చాలా పెద్దవాటా కలిగిన మోన్ శాంట్ అనే బహుళ జాతి కంపెనీకి వ్యతిరేకంగా లోక్ సత్తా పోరాడింది. మోన్ శాంట్ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో కూడిన బి.టి పత్తి విత్తనాల జన్యుప్రత్యేకతల విలువను తగ్గించాలని, చైనాలోలాగా తక్కువ ధరలకు వాటిని అమ్మాలని ప్రకటించాలని కోరుతూ 2006లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో లోక్ సత్తా ఒక రిట్ పిటిషన్ (డబ్ల్యుపి నెం.5505 ఆఫ్ 2006)ను దాఖలు చేసింది. ఆ పిటిషన్ లోని అంశాలను ప్రాతిపదికగా తీసుకునే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎం.ఆర్.టి.పి కమిషన్ ముందు మోన్ శాంట్ బి.టి విత్తనాల ధరకు వ్యతిరేకంగా ఫిర్యాదు (ఆర్.టి.పి.ఎ నెం.2/2006) చేసింది. 8-12-2009న ఆ ఫిర్యాదును పరిష్కరించి, బి.టి పత్తి విత్తనాల ధరను తగ్గిస్తూ కమిషన్ ఆదేశం జారీచేసింది. లోక్ సత్తా చొరవ, ప్రభుత్వ సానుకూల స్పందన కలిసి విత్తనాల ధరను గణనీయంగా తగ్గించగలిగాయి.

నియంత్రణలకు, గుత్తాధిపత్యాలకు, మితిమీరిన ధరలకు సంబంధించిన అంశాలపై పోరాటం, జన్యుమార్పిడి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని విలువను గుర్తించి వినియోగించుకోవటం- రెండూ వేర్వేరు అంశాలు అనటానికి 2006లో బి.టి విత్తనాల ధర తగ్గించిన వైనమే స్పష్టమైన ఉదాహరణ. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వల్ల ప్రయోజనాలని, సురక్షిత, గుత్తాధిపత్యాలకు వ్యతిరేకంగా రక్షణచర్యల్ని ఒకేగాటన కట్టి గందరగోళ పడకూడదు.

అసాధారణ ధరలు లేకుండా హేతుబద్ధమైన ధరల్ని నిర్ణయించేందుకు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల నియంత్రణ సంస్థ అవసరం. విత్తనాల్ని తయారుచేసి అభివృద్ధి చేసినవారికి న్యాయమైన ధర లభించేలా, రైతులకు విత్తనాలు అందుబాటు ధరలలో దొరికేలా స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల నియంత్రణ సంస్థ నిర్దిష్ట చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ విధమైన ఏర్పాటుకు తగు ఆదేశం ఇవ్వాలని సుప్రీంకోర్టు ముందున్న కేసు విచారణలో దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులో లోక్ సత్తా కోరింది.

బయోటెక్నాలజీ నియంత్రణ సంస్థలలో ఆ రంగంలో ప్రపంచస్థాయి అవగాహన, సమన్వయం ఉన్న నిపుణులు మాత్రమే ఉండేలా ఏర్పాటు చేయాలి. స్వార్థశక్తులు పెరగకుండా, ఎప్పుడీకప్పుడు ఆవిష్కృతమయ్యే నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకునేలా, నియంత్రణసంస్థలోని నిపుణులకు నిర్ణీత కాలవ్యవధిని ఏర్పాటుచేయాలి. ఉదాహరణకు, మూడేళ్లు మించి ఎక్కువకాలం కొనసాగే అవకాశం ఇవ్వకూడదు.

భారతీయ చట్టం ప్రకారం, పేటెంట్ దారులు భారత్ లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకున్న నాటి నుంచి 20 ఏళ్ల పాటు ఆ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంపై గుత్తాధిపత్యాన్ని కలిగివుంటారు. బహుళ జాతి సంస్థలు ఈ నిబంధనను ఉపయోగించుకుని, తమ ఉత్పత్తులు వాణిజ్య ప్రాచుర్యం పొందాకే భారత్ లో పేటెంట్లు రిజిస్టర్ చేస్తున్నారు. అటువంటి గుత్తాధిపత్య ధోరణుల్ని తగ్గించటానికి చట్టాన్ని సవరించాలి. దాంతోపాటు, కంపెనీలు ఇప్పుడున్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలలోనే చిన్న, అప్రాధాన్యమైన, పైపై మార్పులు చేసి వాటికి 20 ఏళ్ల పేటెంట్ తీసుకునే ప్రమాదం కూడా ఉంది. అలాంటి వాటన్నిటి నుంచీ పేటెంట్ అధారితీ రక్షణ కవచాల్ని ఏర్పాటు చేయాలి.

మనదేశ ప్రయోజనాన్ని రైతుల ప్రయోజనాల్ని పరిరక్షించేందుకు వీటన్నిటితోపాటు ఇంకా అవసరమైన ఇతర చర్యల్ని చేపట్టాలి. అంతేతప్ప, ఎంఎన్ సిల పట్ల వ్యతిరేకతతో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వద్దనుకోవటం ముఖం మీద కోపంతో ముక్కును తెగ్గోసుకున్న చందంగా ఉంటుంది. అది ఏకోణంలోనూ సరైన పంథా కాదు.

సాంకేతికాభివృద్ధి ద్వారా, ఉత్పత్తిని పెంచుకునేందుకు శాస్త్రీయంగా నిరూపితమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను అనుసరించటం ద్వారా, స్వేచ్ఛాయుత, న్యాయబద్ధమైన

మార్కెట్లను నిర్మించటం ద్వారా, గుత్తాధిపత్యాలను నిర్మూలించటం ద్వారా, నిరంతర ఆవిష్కరణల ద్వారా మానవాళి పురోగమిస్తూ, అభివృద్ధి చెందుతూ వస్తోంది. భారతీయ వ్యవసాయానికి అటువంటి ఆవిష్కరణలు, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలు కావాలి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను పరిశీలించి ప్రజాప్రయోజనాన్ని పరిరక్షించే బాధ్యతను శాస్త్రవేత్తలకు, సమర్థవంతమైన నియంత్రణ వ్యవస్థలకు అప్పచెప్పాలి. కానీ అతి భయాందోళనలు, గుత్తాధిపత్యాల పట్ల వ్యతిరేకత మనల్ని గాడితప్పేలా చేసి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వదులుకునేలా చేయకూడదు. ఆధునిక యుగం అందిస్తున్న అత్యుత్తమ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలు మనకు వ్యవసాయంలో అవసరం. అయితే రెండు రక్షణ కవచాలతో: ఒకటి, సురక్షితత్వానికి, మంచి ఫలితాలకు సంబంధించి తగిన సామర్థ్యంగల సంస్థలు పారదర్శకంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవటం, రెండు, రైతులకు నష్టంచేకూర్చేరీతిలో ఎటువంటి గుత్తాధిపత్యాలు తలెత్తకుండా అన్నిరకాలుగా పటిష్ట చర్యల్ని తీసుకోవటం. ♦

బతుకుబాట మార్పుకో

- జగ్గయ్య చౌదరి

వస్తున్నరు... వస్తున్నరు... మన నాయకులు వస్తున్నరు
 వాయనాలిచ్చేందుకు వరుసబెట్టి వస్తున్నరు
 తాయిలాలు మనకిచ్చి.. తలంబ్రాలు పోసుకోను
 డబ్బులు వెదజల్లుకుంటూ... ఓటును దోచుకోను వస్తున్నరు
 తరతరాలు మారిపోయె... తలరాతలు మారలేదు
 అంతరాలు పెరిగిపోయె... పేదరికం మిగిలిపాయె
 అదుపులేని పాలనాయె... అవినీతి రాజ్యమాయె
 స్వంత బతుకు లేకపాయె.. బతుకుతెరువు భారమాయె
 నువ్వు చీకట్లో వుండటమే వారికి ఇష్టం
 నువ్వు తెలివి మీరిపోతే... వారి బతుకు కష్టం
 మోసమింక సాగకుండ... ప్రలోభాలకు లొంగకుండ
 ఓటు శక్తి తెలుసుకొని... బతుకుబాట మార్పుకో

“లేదా నిష్పత్తి”

- యస్.దామోదర్ రావు

మానవ విలువలు మారకం విలువగా
 వ్యక్తి ప్రపంచం వస్తు ప్రపంచంగా
 మారుతున్ననోటి తరుణంలో
 విత్తానికున్న విలువ వృత్తానికి లేకపోవడం
 ధనార్జనే పరమావధిగా
 స్వార్థమే చరమావధిగా
 బంధాలకు బాంధవ్యాలకు ధనమే కొలమానంగా
 సాగుతున్న నోటి ఆలోచనా సరళికి
 బలిపశువు అవుతున్నది నోటి తరం
 విలువల చదువు లేదు
 చదువుకు విలువ లేదు
 ప్రకృతి సమతుల్యం పట్టుతప్పింది
 పశుపక్ష్యాదుల ఉనికికి కట్టు తప్పింది
 వాననీరు వసుధలో యింకేదారే లేదు
 ఎండాకాలములో నీళ్ళు చిమ్మే “బోరే” లేదు
 పత్రికలలో వార్తలకు సిగ్గుతో తలవంచడం
 మహిళలపై మానభంగాలకు తలదించడం
 అవాట్లపోయింది
 మాతృభాషలో బోధన పరిపాలన
 ఎడారిలో మరీ చిక్కయే
 తెలుగుగడ్డపై భాషామతల్లి గతి కొడిగట్టిన దీపమే
 పరభాషావ్యామోహం ఫక్కున నవ్వింది
 తేనెలొలుకు తెనుగుపలుకు తల్లి వెక్కివెక్కి పడ్డింది

పూలేకి నివాళులర్పించిన జేపీ

విద్య, ఆర్థిక స్వావలంబన, పట్టణీకరణతోనే వివక్ష తొలగింపు

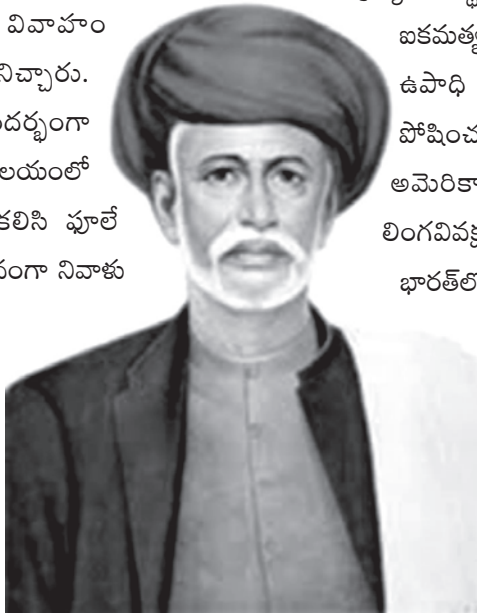
అందరికీ నాణ్యమైన విద్య, ఆర్థిక స్వావలంబన, పట్టణీకరణ ద్వారానే కుల, లింగవివక్షలను పోగొట్టగలమని లోక్సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥జయప్రకాష్ నారాయణ్ అన్నారు. మనస్ఫూర్తిగా నచ్చితే, పుట్టుక నేపథ్యంతో సంబంధంలేకుండా కులాంతర వివాహం చేసుకోవాలని యువతకి పిలుపునిచ్చారు. మహాత్మా జోతిబాపూలే వర్ధంతి సందర్భంగా బుధవారం ఇక్కడ పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో లోక్సత్తా, సర్వజనసత్తా నేతలతో కలిసి పూలే చిత్రపటానికి జేపీ పూలమాల వేసి ఘనంగా నివాళులర్పించారు.

ఈ సందర్భంగా జరిగిన చర్చాకార్యక్రమంలో జేపీ పాల్గొంటూ... ఆధునిక భారతదేశంలో అత్యంత ప్రభావశీలురైన ఐదుగురు సామాజిక పరివర్తనకారులలో జోతిబా పూలే ఒకరని, అసమానతల తొలగింపునకు

ఆయన సైద్ధాంతిక పునాదిని వేశారని అన్నారు. కులవివక్షను తొలగించటానికి, విద్యను అందించటానికి, మహిళల విముక్తికి పూలే తన జీవితకాలం కృషి చేశారన్నారు. విద్య అనే దీపాన్ని

పూలే వెలిగిస్తే, ఆ దీపాన్ని అందుకునే కేరళలోని అణగారినవర్గాల ప్రజల జీవితాలలో నారాయణ గురు వెలుగులు పంచారన్నారు. రెండో ప్రపంచయుద్ధకాలంలో వచ్చిన ప్రత్యేక పరిస్థితుల వల్ల ఆత్మరక్షణార్థం ప్రజలంతా ఐకమత్యంగా ఉండటం, మహిళలు ఉద్యోగ, ఉపాధి కార్యక్రమాలలో చురుకైన పాత్ర పోషించటం తదితర కారణాలతో బ్రిటన్, అమెరికా తదితర దేశాలలో వర్గభేదాలు, లింగవివక్షలు చాలామేరకు తగ్గాయని, కానీ భారత్లో అటువంటి పెనుకదలికలు పెద్దగా చోటుచేసుకోకపోవటం, కులం, కుటుంబసంప్రదాయాలు వంటి అదనపు సంకెళ్లు ఉండటం వల్ల వివక్షలు ఇంకా ఘనీభవించిన స్థితిలోనే ఉన్నాయని అన్నారు.

పుట్టుకతో కృత్రిమ అసమానతల్ని కొనసాగించటం మామూలే అనే అవమానకరమైన ధోరణి మన సమాజంలో పాతుకుపోయిందని, అస్తిత్వ రాజకీయాలు నడుస్తున్న ప్రస్తుత తరుణంలో కులవివక్షల తొలగింపు దిశగా రాజకీయ పోరాటం చేయటం

ఒక సవాలేనని జేపీ అన్నారు. పనికిమాలిన చదువుల్ని అందిస్తుండటంవల్ల రిజర్వేషన్లు పొందుతున్నవారు ఎక్కువగా నష్టపోతున్నారని, ఇప్పుడున్న రిజర్వేషన్లను యథాతథంగా కొనసాగిస్తూనే అందరికీ మంచిప్రమాణాల విద్యను పాఠశాల స్థాయి నుంచి అందించటాన్ని ఓ విప్లవాత్మక కార్యక్రమంగా చేపడితేనే వివక్షలను అంతం చేయగలుగుతామని అన్నారు.

తుపాకీ ద్వారా బలవంతంగా ఒప్పించి సాధించేది మార్పు కాదని, మానవ స్వభావాన్ని సరైన బాట పట్టించేందుకు తగిన ఏర్పాట్లతో ప్రోత్సాహకాలను ఇవ్వటం ద్వారా మాత్రమే రాజ్యవ్యవస్థ మార్పుని సాధించగలుగుతుందని జేపీ అన్నారు. “అసలైన నాయకత్వం చేయవలసింది- పరిస్థితుల ప్రభావాన్ని సరైన దిశలోకి మళ్లించగలగటమే. తద్వారా మానవస్వభావాన్ని ప్రభావితం చేసి వ్యవస్థలో మార్పుని సాధించటమే. అలాంటి నాయకులు వర్తమానంలో సామాన్యులుగా కనిపించినా ముందుముందు వారి కృషి సమాజానికి అర్థమవుతుంది. అబ్రహం లింకన్ ను అసమర్థుడు, పిరికిపంద అని అప్పట్లో తిట్టిపోశారు. ఇప్పుడు ఆయన్ని బానిసత్వ విముక్తి ప్రదాత, అత్యంత గొప్ప అమెరికా అధ్యక్షుడు, ప్రజాస్వామ్యవాది అని కీర్తిస్తున్నారు” అని జేపీ పేర్కొన్నారు. అదేసమయంలో, ఎన్నికలు వాటంతటవే విప్లవం కాదని, ఒక విప్లవాత్మక మార్పు తేవటానికి అవి గొప్ప అవకాశమని అన్నారు. అందుకే, ఎన్నికలలో ఓడిపోతే సాంప్రదాయ రాజకీయపార్టీల ఉనికి ప్రశ్నార్థకమవుతుందితప్ప జనజీవితంలో మార్పు తెచ్చేఎజెండా కలిగిన లోక్ సత్తాకు మాత్రం ఎన్నికల ఫలితాలతో సంబంధంలేకుండా ప్రజాదరణ కొనసాగుతూనే ఉంటుందని జయప్రకాష్ నారాయణ్ అన్నారు.

లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు డి.వి.వి.ఎస్ వర్మ మాట్లాడుతూ... రాజకీయాలలో ఉన్నవారు వివిధరంగాలలో వ్యవస్థీకృత మార్పుల కోసం కృషిచేస్తూనే, అందుకోసం సమాజాన్ని సిద్ధంచేసే కృషిని కూడా చేపట్టాలన్నారు. జాతీయోద్యమ సమయంలో సంఘసంస్కరణ ఉద్యమాలు ఉధృతంగా సాగినతీరును ఆయన గుర్తుచేశారు. మహిళలు, అణగారినవర్గాల విముక్తి కోసం తెలుగునాట విస్తృత సాహిత్యం అందుబాటులో ఉందని, మన సంస్కర్తల కృషిని

సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కోరారు.

అణగారిన కులాల మధ్య ఐక్యతను దెబ్బతీసేందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని, దీనిపై ఆయా వర్గాలను చైతన్యపరిచి అందరికీ ఎదిగే అవకాశాలున్న వ్యవస్థను నిర్మించగలిగే లోక్ సత్తా ఎజెండాపై విస్తృత ప్రచారం చేయాలని పార్టీ అనుబంధ సర్వజనసత్తా నేతలు పి.వి.రావు, చింతల శ్రీకాంత్, హనుమంతరావు అన్నారు. మహిళలలో ఆత్మన్యూనతను తొలగించేందుకు, వారు రాజకీయాలలో చురుగ్గా పాలుపంచుకునేందుకు తగిన ప్రోత్సాహాన్ని, అనుకూల వాతావరణాన్ని కల్పించాలి అని లోక్ సత్తా నేతలు హైమా ప్రవీణ్, లావణ్య అన్నారు.

కార్యక్రమంలో లోక్ సత్తా పార్టీ గ్రేటర్ హైదరాబాద్ విభాగం అధ్యక్షుడు ఎం. సత్యనారాయణ, నేతలు నందిపేట రవీందర్, బెల్లపూ దుర్గారావు, బొంతు సాంబిరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు. ♦

నవయుగాల బాట నార్ల మాట స్వేచ్ఛ

1. విలుచుకొనగ స్వేచ్ఛ వెచ్చ మేమియు కాదు;
కొలిచి తెచ్చుకొనగ కూలి కాదు;
గెలుచుకొన్న పిదప నిలుపుకొన్నదే స్వేచ్ఛ
నవయుగాల బాట నార్ల మాట
2. ఆరగింప స్వేచ్ఛ క్షీరాన్నమా కాదు;
అధివసింప కాదు హర్షమైన;
మహితశక్తి స్వేచ్ఛ మానవయాత్రలో
నవయుగాల బాట నార్ల మాట
3. స్వేచ్ఛ యన్నచో యథేష్టవర్తన కాదు;
నిక్కమైన స్వేచ్ఛ నియతి గలదె;
నియతిలేని స్వేచ్ఛ నిప్పుతో చెర్లాట;
నవయుగాల బాట నార్ల మాట

ధర్మాన ప్రాసిక్యూషన్ పై ప్రభుత్వ తప్పుడు నిర్ణయం

ఉపసంహరించుకోవాలి - లోక్ సత్తా

చట్టం సక్రమ అమలుకు గవర్నర్ చొరవ తీసుకోవాలి: జేపీ రాష్ట్ర మంత్రి ధర్మాన ప్రసాదరావుపై సీబీఐ దాఖలు చేసిన ఛార్జిషీటు మీద కేబినెట్ సమావేశంలో చర్చించి ప్రాసిక్యూషన్ కు అనుమతి నిరాకరిస్తున్నట్టు నిర్ణయించటం పూర్తిగా రాజ్యాంగవిరుద్ధమని, ఇది రాష్ట్రప్రభుత్వం చేసిన చాలా పెద్ద తప్పిదమని లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ శనివారం అన్నారు.

“ధర్మాన ప్రాసిక్యూషన్ రాజకీయంగా నిర్ణయం తీసుకునే అంశం కాదు. ఒక మంత్రిని ప్రాసిక్యూట్ చేసేందుకు తమ వద్ద ప్రాథమిక సాక్ష్యాధారాలున్నాయని సీబీఐ ఒకసారి ఛార్జిషీటు దాఖలు చేశాక, ఆ సాక్ష్యాలను అవినీతి నిరోధక చట్టం సెక్షన్ 19, సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 197 ప్రకారం పరిశీలించి చట్టపరంగా తగిన నిర్ణయాన్ని గవర్నర్ కు సిఫార్సు చేసే అధికారం మాత్రమే రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఉంది. ఒక కేసు విషయంలో కోర్టులో న్యాయమూర్తి ఎలా వ్యవహరిస్తారో, న్యాయనిర్ణయం తీసుకునే అధికారాలుండే క్వజీ జ్యూడిషియల్

వ్యవస్థ ఎలా వ్యవహరిస్తుందో అలాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరించాలి. ఈ అంశాన్ని కేబినెట్ ముందుంచటం, వారేమో తమ సహచరుణ్ణి కాపాడేందుకు ప్రాసిక్యూషన్ ని తిరస్కరించటం, అంతా కలిసి రాజ్యాంగాన్ని పరిహసించటం వ్యవస్థల పతనాన్ని కళ్లకు కడుతోంది” అని జేపీ అన్నారు.

శాంతిభద్రతల విభాగాన్ని చూసే ముఖ్యమంత్రి తక్షణం స్పందించి ఆ నిర్ణయాన్ని వెనక్కి తీసుకోవాలని, చట్టం అమలు విషయంలో బాధ్యతగా వ్యవహరించి ధర్మాన మీద ఉన్న సాక్ష్యాలకనుగుణంగా తగు సిఫార్సును గవర్నర్ కు చేయాలన్నారు.

దర్మాపు సంస్థలైన ఏసీబీ, సీబీఐలకు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి లేకపోవటం, ప్రాసిక్యూషన్ అనుమతి ప్రభుత్వం చేతులలో ఉండటం, స్వతంత్ర ప్రాసిక్యూషన్ లేకపోవటం వల్ల ప్రభుత్వాలు ఎంతగా దర్మాపు సంస్థల్ని దుర్వినియోగం చేస్తూ అవినీతికి అండగా నిలుస్తున్నాయో ఈ ఉదంతం విస్పష్టంగా కళ్లకు కడుతోందని జేపీ అన్నారు. ♦

రాజ్యాంగసంస్థలపై దాడి తగదు- జేపీ

రాష్ట్ర గవర్నర్ పై ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ చేసిన పరుషమైన వ్యాఖ్యలను లోక్ సత్తా పార్టీ గర్హించింది. రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి, సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు, గవర్నర్, సి.ఎ.జి (కాగ్), ఎన్నికల కమిషన్, యూపీఎస్ సీ వంటి రాజ్యాంగసంస్థలపై అటువంటి వ్యాఖ్యలు చేయటం తగదని, ఆ వ్యవస్థలపై రాజకీయాలకతీతంగా వ్యవహరించాలని లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ బుధవారం అన్నారు.

గవర్నర్ నరసింహన్ కనిజాయతీపరులని, పాలనావ్యవస్థలో విశేషానుభవం ఉందని, తన విధినిర్వహణలో భాగంగా పార్టీలకతీతంగా వ్యవహరించగలిగే సామర్థ్యం ఆయనకుందనటంలో సందేహం లేదని జేపీ అన్నారు. అయితే ఆయనకున్న పరిమితుల్ని గుర్తించకుండా అపాయింట్ మెంట్ ఇవ్వలేదన్న చిన్నచిన్న కారణాలతో గాంధీభవన్ ను ఆఫీసుగా

పెట్టుకోండి లాంటి పరుషవ్యాఖ్యలతో గవర్నర్ పదవి మీద దాడి చేయటం అనుచితమని అన్నారు.

“సాక్ష్యాధారాలను బట్టే గవర్నర్ నిర్ణయం తీసుకోవటం, ఒకవేళ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన సలహా ఆ సాక్ష్యాధారాలకు విరుద్ధంగా ఉంటే, పార్టీరాజకీయాల కోణంలో ఉంటే దాన్ని తోసిపుచ్చటం గవర్నర్ విధి” అని జేపీ అన్నారు.

“ఎంతటి భిన్నాభిప్రాయాలు, భావజాల సంఘర్షణలూ ఉన్నా పరుషవ్యాఖ్యలతో విమర్శించటం రాజకీయాలలో ఉన్నవారికి సరికాదు. హేతుబద్ధత, వాస్తవాల ప్రాతిపదికనే విమర్శలు ఉండాలి. అందులో రాజ్యాంగసంస్థలమీద అలాంటి వ్యాఖ్యలు అసలు చేయకూడదు. దేశభద్రతకు, మన భవిష్యత్తుకు ఈ దిగజారుడు ప్రమాణాల సంస్కృతి మంచిది కాదు” అని జయప్రకాష్ నారాయణ్ ఒక ప్రకటనలో అన్నారు.

ప్రాణహిత - చేవెళ్ళ ప్రాజెక్టు అసంబద్ధం

ధైర్యంగా ప్రకటించిన కేసీఆర్ ను అభినందించిన జేపీ

ప్రాణహిత-చేవెళ్ళ ప్రాజెక్టు అసంబద్ధమైనదని, ఆచరణసాధ్యం కాదని లోక్ సత్తా గత కొన్నేళ్లుగా బైట, అసెంబ్లీలో చేస్తున్న వాదననే తాజాగా తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి అధ్యక్షుడు కె. చంద్రశేఖర రావు కూడా ధైర్యంగా, నిజాయతీగా ఉద్ఘాటించటం పట్ల లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ హర్షం వ్యక్తం చేశారు. రాష్ట్రంలో సంఖ్యబలంపరంగా ప్రధాన పార్టీలుగా చెలమణి అవుతున్న కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం, వైకాపా తెలంగాణ పేరుతో తెలంగాణ ప్రజల్ని వంచిస్తూ, కాంట్రాక్టర్లకు తప్ప రైతులకు మేలుచేయని ప్రాణహిత-చేవెళ్ళ వంటి పథకాన్ని సమర్థిస్తుంటే, తెలంగాణ ప్రజల ప్రయోజనాల్ని పరిరక్షించేలా కేసీఆర్ మాట్లాడారని జేపీ ప్రశంసించారు. ప్రాణహిత-చేవెళ్ళకు ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుందో అంత డబ్బునూ తెలంగాణకే వెచ్చించాలని, ఆ మొత్తంతో యువతకు ఉపాధిని కల్పించే పథకాల్ని, నీటిపారుదల, భూసారపరిరక్షణ, మౌలికసదుపాయాల కల్పన, పారిశ్రామికీకరణ, ఇతర ఆర్థికాభివృద్ధి పథకాల్ని నిర్ణీత కాలవ్యవధిలో పూర్తయ్యేలా చేపట్టాలని జేపీ డిమాండ్ చేశారు. శనివారం ఇక్కడ పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో జేపీ మీడియాతో మాట్లాడుతూ... ప్రాణహిత-చేవెళ్ళకు అయ్యే ఖర్చు అంచనా ఇప్పుడే రూ. 40,000కోట్లని, అది పూర్తయ్యేనాటికి ప్రాజెక్టు వ్యయం గణనీయంగా పెరుగుతుందని గత అనుభవాలు మనకు తెలియజేస్తున్నాయని అన్నారు. దానివల్ల ఎకరాకి మూలవ్యయం రూ. 2-5లక్షలకు అవుతుందని, ఏటా ప్రభుత్వానికి నిర్వహణ వ్యయం ప్రతి ఎకరాకీ రూ. 30 వేలు అవుతుందని, దానికి రైతు పెట్టే ఖర్చు అదనమని అన్నారు. ఆదాయం మాత్రం ఎకరాకి రూ. 20,000 మించదన్నారు. ఇక విద్యుత్ సరఫరా ఆ ప్రాజెక్టు వల్ల రాష్ట్రం తీవ్రసంక్షోభంలో కూరుకుపోతుందన్నారు. ప్రాణహిత-చేవెళ్ళకు అయ్యే 4,000 మెగావాట్లతోపాటు ఇతర అసంబద్ధమైన ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టులకయ్యే విద్యుత్ వినియోగాన్ని లెక్కేస్తే 8,000

మెగావాట్లు, అంటే రోజుకు 12-15కోట్ల యూనిట్లు అవసరమన్నారు. ఈవేళ రాష్ట్రంలో విద్యుదుత్పత్తి రోజుకు 24 కోట్ల యూనిట్లు ఉండగా, వ్యవసాయానికి 7కోట్ల యూనిట్లు ఖర్చవుతోందని, ఉత్పత్తి కుంటుపడి కేవలం 3-4కోట్ల యూనిట్ల లోటు ఉంటేనే రాష్ట్రంలో విద్యుత్ సరఫరా సక్రమంగా లేక ప్రజలు అల్లాడిపోతున్నారని అన్నారు. గ్రామాలలో జనజీవనం దుర్భరంకాగా, పరిశ్రమలు మూతపడి లక్షలమంది రోడ్డున పడ్డారన్నారు. అలాంటిది ప్రాణహిత-చేవెళ్ళ తదితర అసంబద్ధ ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టులకు కలిపి 12-15కోట్ల యూనిట్లను రోజుకు సరఫరా చేస్తే ఇక రాష్ట్ర పరిస్థితి ఎంత భయకరంగా తయారవుతుందో ఊహించుకోవాలన్నారు. ప్రస్తుతం ఏడాదికి రూ. 7,400 కోట్ల నష్టంతో ఉన్న విద్యుత్ సంస్థల నష్టం రూ. 12,000-15,000 కోట్లకు పెరుగుతుందన్నారు.

ప్రాణహిత-చేవెళ్ళ పథకం వల్ల జరిగే తీవ్రనష్టం గురించి దివంగత వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డికి, చంద్రబాబు నాయుడికి, రోశయ్యకి, ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డికి తెలుసని, అయినా ప్రజల్ని మభ్యపెట్టే ప్రయత్నం చేశారని జేపీ అన్నారు.

2009 ఎన్నికలకు ముందు అప్పటి ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డికి, లోక్ సత్తాకు పలుమార్లు వాదోపవాదాలు జరిగాయని, ఎన్నికల తర్వాత అసెంబ్లీలో తాను వివరించి చెప్పాక సమీక్షించి తప్పనిసరిగా తగిన మార్పులు చేస్తానని వైఎస్ హోమీ ఇచ్చారని జేపీ తెలిపారు. ఆ హోమీ ఇచ్చిన రెండ్రోజులకే ఆయన మరణించటం దురదృష్టకరమన్నారు. దాదాపు రెండున్నర దశాబ్దాల క్రితం తాను ప్రకాశం జిల్లా కలెక్టర్ గా ఉన్నప్పుడు సుమారు 480 ఎత్తిపోతల పథకాల్ని రైతుల భాగస్వామ్యంతో అతితక్కువ ఖర్చుతో, తక్కువ కాలవ్యవధిలో పూర్తిచేశానని, కేవలం ఏడాది వ్యవధిలోనే పెట్టిన ఖర్చు రైతులకు తిరిగి వచ్చేసిందని, ప్రాణహిత-చేవెళ్ళ, ఇతర

అసంబద్ధ ఎత్తిపోతల పథకాల్ని చేపడితే రైతులకు మేలుజరగకపోగా తీవ్రంగా నష్టపోతారన్నారు. రేపు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే మొదటిరోజు నుంచీ ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ఆ రాష్ట్రానికి గుదిబండగా మారుతుందన్నారు.

ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టును చేపట్టకుండా అదే డబ్బుతో తెలంగాణ అభివృద్ధికి సమగ్ర ప్రత్యామ్నాయ పథకాల్ని చేపట్టాలని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు లేఖరాస్తానని, ఈ అంశంపై ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి కూడా చొరవ తీసుకుని వెంటనే అఖిలపక్షాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని, వాస్తవాల్ని ప్రజలకు వివరించి, తగిన దిద్దుబాటుతో ప్రత్యామ్నయాల్ని చేపట్టాలని జేపీ డిమాండ్ చేశారు. దీని మీద కేసీఆర్ చొరవ తీసుకుని రాజీలేకుండా పోరాటం చేయాలని, లోక్ సత్తా నూరుశాతం మద్దతుగా నిలబడుతుందని తెలిపారు.

మహాత్మాగాంధీ జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా రాష్ట్రానికి దేశంలోనే అత్యధికంగా ఏటా రూ. 5,000కోట్లు వస్తున్నాయని, ఈ డబ్బును మెట్టప్రాంతాలకి, పేదరికం ఎక్కువగా ఉన్న జిల్లాలకి ఎక్కువ కేటాయించాలని జేపీ అన్నారు. మూడుపంటలు పండే జిల్లాలకు కాకుండా, తెలంగాణలో, రాయలసీమలో ప్రతి నీటిచుక్కనీ సద్వినియోగం చేసేలా చిన్న ఎత్తిపోతలకి, బోరబావులకి, భూసార పరిరక్షణకి ఉపాధి హామీ నిధుల్ని ఎక్కువగా కేటాయించాలన్నారు. ఈ ఖర్చుకు తగ్గ ఫలితాల్ని ఎప్పటికప్పుడు చూపేందుకు గ్రామాలవారీగా భూగర్భ జలాలపెంపు వివరాల్ని బహిరంగపరచాలన్నారు.

ప్రభుత్వం చేయాల్సిన పనుల్ని నెరవేర్చటమే చేతకాలేదు, అన్నీ ఉచితంగా ఇచ్చేస్తామని హామీలిచ్చే అధికారం మీకు ఎవరిచ్చారు?

ప్రాణహిత-చేవెళ్ల విషయంలో ప్రజలను వెర్రిబాగులవాళ్లుగా చేసి మభ్యపెడుతూ అవమానిస్తున్న నేతలు, అదేమూసలో రుణమాఫీలు, ఉచితాలు, రిజర్వేషన్ల పెంపు, భారీగా నిధుల పందేరం అంటూ వారిని మభ్యపెడుతున్నారని జేపీ పరోక్షంగా పాదయాత్రలలో ప్రధాన సాంప్రదాయ పార్టీల నేతలు చేస్తున్న హామీలపై ధ్వజమెత్తారు. రైతుల రుణాల్ని మాఫీ చేస్తామని ఇస్తున్న హామీ క్రూరమైన రైతు వ్యతిరేక, ప్రజావ్యతిరేక చర్య

అని స్పష్టంచేశారు. రైతుల రుణమాఫీలకు గతంలో మన రాష్ట్రంలో రూ. 12,000-15,000 కోట్లు ఖర్చు చేశారని, ఇంత చేసినా రైతుల ఆత్మహత్యలు ఆగాయా? వారి సంక్షోభం తీరిందా? అని జేపీ సూటిగా ప్రశ్నించారు. లోక్ సత్తా ఈ ఏడాదే ఫిబ్రవరిలో కర్నూలు నుంచి కర్ణాటకకు, నిజామాబాద్ నుంచి మహారాష్ట్రకు రైతు సత్యాగ్రహ యాత్రను చేపట్టి భుజాల మీద బియ్యం మూటలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆంక్షల్ని ధిక్కరించి పక్కరాష్ట్రాలలో బియ్యాన్ని అమ్మిందని, దాన్ని చూసి రైతులకు, వ్యాపారులకు ధైర్యం వచ్చి ఆంక్షల్ని ధిక్కరించటంతో సన్నరకం ధాన్యం ధర బస్తాకు రూ. 750-1200కు పెరిగిందని గుర్తుచేశారు. ఆ యాత్ర వల్ల కేవలం ఒక్క పంటకు, ఒక్క సీజన్ లో, ఒక్క రాష్ట్రంలో రైతులకు రూ. 3,600కోట్ల లాభం చేకూర్చగలిగామని, రైతులకు మేలుచేయాలంటే అలాంటి చర్యల్ని చేపట్టాలి తప్ప రుణమాఫీలు చేస్తామని ఓట్ల కోసం వారి జీవితాల్ని నాశనం చేసే ప్రయత్నాలు చేయకూడదని అన్నారు. రాష్ట్రంలో ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సిలకు రిజర్వేషన్లు ఇప్పటికే 45-46శాతానికి చేరుకోగా, 50శాతానికి మించకూడదని సుప్రీంకోర్టు చెబుతుండగా, రిజర్వేషన్లను ఎడాపెడా పెంచుతామని హామీలివ్వటాన్ని జేపీ తీవ్రంగా తప్పుపట్టారు. పాదయాత్రలో ఊరికో పందేరం చేస్తూ సున్నాలు చేర్చేస్తూ పథకాల్ని ప్రకటిస్తున్నారని, ఈ డబ్బుంతా ఎక్కడుంచి తెస్తారని ప్రశ్నించారు. ప్రభుత్వం చేయాల్సిన చట్టబద్ధ పాలన, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ, సత్వర న్యాయం, రోడ్డు ప్రమాదాల నివారణ, విద్యుత్ సక్రమ సరఫరా, మంచి విద్య, వైద్యం వంటి చర్యలలో రాష్ట్రంలో ఇప్పటిదాకా ఘోరంగా, నిస్సిగ్గుగా విఫలమైనా కూడా, అన్నీ ఉచితంగా ఇచ్చేస్తామంటూ చెప్పే హక్కు మీకు ఎవరిచ్చారని ఆ పార్టీల నేతల్ని ప్రశ్నించారు. వనరుల ఆదాయం, వ్యయం, ప్రతి రంగంలో ఫలితాలపై చర్చ పెట్టాల్సిన బాధ్యత లేదా అని ప్రశ్నించారు. రాష్ట్రాన్ని నాశనం చేస్తున్న ఈ నేతల హామీలపై ప్రజలు, ముఖ్యంగా మహిళలు, యువత మేలుకోవాలని, తమ భవిష్యత్తును కాపాడుకునేందుకు ముందుకు రావాలని జయప్రకాష్ నారాయణ్ పిలుపునిచ్చారు.

లోక్ సత్తా పార్టీ నేతలు కటారి శ్రీనివాసరావు, కె. గీతామూర్తి, జానకి రామరాజు సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. ♦

విలువలు గల రాజకీయాల కోసం లోక్ సత్తా పార్టీలో సభ్యులుగా చేరండి

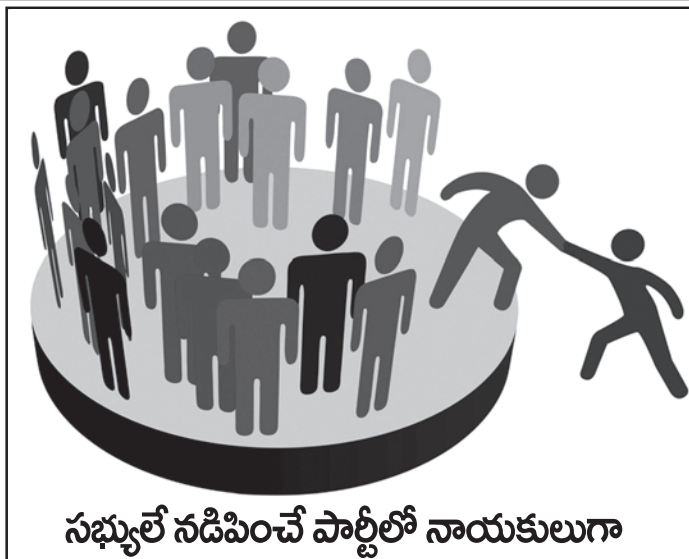
పార్టీకన్నా దేశం మిన్న.....

సంప్రదాయ పార్టీలు విలువల్ని విస్మరి స్తున్నాయి. ఓట్లయాప తప్ప వాటికి విధానాల ధ్యాస లేదు. కులం, మతం, ప్రాంతం, భాషా సమస్యలు ఈ పార్టీల సంకుచిత ప్రయోజనాలకు సాధనాలవు తున్నాయి. దేశ ప్రయోజనాలకు హాని చేస్తున్నాయి.

లోక్ సత్తా పార్టీకి విలువలు ప్రాణం-జనహిత విధానాలు ఊపిరి పార్టీ ప్రయోజనాలకన్నా దేశ ప్రయోజనాలే మిన్న అని ప్రకటించిన ఏకైక పార్టీ లోక్ సత్తా పార్టీ.

లోక్ సత్తా దారి వేరు... తీరు వేరు

- లోక్ సత్తా పార్టీకి సత్యం-అహింసలే ఆయుధాలు.
- సమస్యల్ని విశ్లేషించడం, మూలాలను కనుగొనడం ఆచరణ యోగ్యమైన పరిష్కారాలను అవి ప్రియమైనా, అప్రియమైనా సత్యానికే ప్రకటిస్తుంది.

సభ్యులే నడిపించే పార్టీలో నాయకులుగా

- బంద్లు చెయ్యదు, రాస్తారోకోలకు పాల్పడదు. ఇతరుల స్వేచ్ఛకు భంగం కలగని రీతిలో ప్రజల్ని చైతన్యపరిచే ఉద్యమాలు సాగిస్తుంది.

ఇక్కడ వారసులు లేరు మీరే నాయకులు

- సమాజం చుట్టూ తిరగాల్సిన రాజకీయ పార్టీలు ఇప్పుడు కుటుంబాల చుట్టూ, వారసుల చుట్టూ తిరుగుతున్నాయి. లోక్ సత్తా పార్టీ ఏ ఒక్కరి ప్రయివేటు ఆస్తి కాదు. ఇక్కడ వారసులు లేరు. ఇది సభ్యుల పార్టీ, వారే నిర్వహించుకునే పార్టీ. సభ్యులు ఎన్నుకున్న వారే నాయకులు.
- మీరూ సభ్యులుగా చేరండి... పార్టీకి సేవలందించండి. నాయకులుగా ఎదగండి.

స్వయం ప్రతిపత్తిగల ఎన్నికల అధారిటీ

- అంతర్గత ఎన్నికల కోసం ఎన్నికల నిర్వహణలో అనుభవం వున్న పార్టీయేతర ప్రముఖులతో ఒక స్వయం ప్రతిపత్తి గల ఎన్నికల అధారిటీని లోక్ సత్తా పార్టీ ఏర్పాటు చేసింది. వీరే అంతర్గత ఎన్నికలను స్వేచ్ఛగా నిర్వహిస్తారు.

- కొత్త రాజకీయం కోసం అందరూ సభ్యులుగా చేరండి లోక్ సత్తాలో నాయకులుగా ఎదగండి.

నూచన: మీరు, మీ స్నేహితులు ఎవరైనా లోక్ సత్తా పార్టీలో చేరదలచుకుంటే ఇక్కడ పొందుపరచిన సభ్యత్వ ఫారాన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చును. పూరించిన దరఖాస్తును ఇం.నం. 8-2-674బి/2/9, ప్లాట్ నం. 93 హ్యాపీవ్యాలీ, రోడ్ నం. 13ఎ, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్ - 500 034 రాష్ట్ర కార్యాలయానికి పంపించండి.

<p>APPLICATION NO.: LSP/PRI/ Rs. 100/- for 3 Years. (Rupees one hundred only, for three years)</p>		<p>LOK SATTA PARTY New Politics for a New Generation ACTIVE MEMBERSHIP Application Form</p>		<p>PHOTO</p>
<p>FULL NAME _____ NAME _____</p>				
<p>PERSONAL DETAILS</p> <p>DATE OF BIRTH: ____/____/____ (dd / mm / yyyy)</p> <p>GENDER: M ☐ F ☐</p> <p>MARITAL STATUS: ☐ Single ☐ Married</p> <p>SOCIAL CATEGORY (for statistic purpose only) ☐ O.C ☐ S.C ☐ S.T ☐ B.C ☐</p> <p>EDUCATIONAL QUALIFICATION: _____</p> <p>PROFESSION: _____</p> <p>GROSS ANNUAL INCOME: _____</p>		<p>CONTACT DETAILS</p> <p>H.NO: _____ STREET NAME: _____</p> <p>AREA: _____ PIN: _____</p> <p>MANDAL/ DIVISION: _____ DISTRICT: _____</p> <p>ASSEMBLY CONSTITUENCY: _____</p> <p>POLING STATION NAME / No.: _____ STATE: _____</p> <p>TEL: _____ MOBILE: _____</p> <p>EMAIL: _____</p>		
<p>Referred by: _____</p> <p>His/Her ID No.: _____</p> <p>Volunteer Name: _____</p> <p>Ph. No. : _____</p>		<p>UNDERTAKING</p> <p>I confirm that the information furnished above is true to the best of my knowledge and that I read the terms & conditions set forth in the membership document and I shall abide by the same and shall be subject to the disciplinary code of the party. I affirm that I do not have any criminal record on me. I have paid the prescribed membership fee.</p> <p>DATE: _____ SIGNATURE: _____</p>		
<p>Signature: _____</p>		<p>Signature: _____</p>		

లైబ్రరీ బీవోటీ రద్దు చేయాలని లోక్ సత్తా నిరాహారా దీక్ష

విశాఖ జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ స్థలంలో కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణం కోసం మంత్రి గంటా శ్రీనివాసరావుకు చెందిన ప్రత్యూష పిప్పింగ్ కంపెనీకి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన బీవీటీని రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ జీవీఎంసీ గాంధీ విగ్రహం ఎదుట లోక్ సత్తా పార్టీ నేతలు ఒక రోజు నిరాహార దీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆ పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు భీశెట్టి బాబ్జీ మాట్లాడుతూ జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థకు చెందిన నాలుగువేల అయిదొందల ముప్పై ఆరు గజాల ప్రత్యూష కంపెనీకి అక్రమంగా అనుమతినిచ్చిందని పేర్కొన్నారు. అధికారులు, గ్రంథాలయ సంస్థ చైర్మన్ తోట నగేష్లు సుమారు 50 కోట్ల విలువగల స్థలాన్ని గంటా శ్రీనివాస్ కు అప్పగించడం కంచె చేసు మేసినట్లుగా ఉందన్నారు. గ్రంథాలయ సంస్థ వద్ద 25 కోట్లు నిధులున్నాయని చెప్పారు. ఈ నిధులతో గ్రంథాలయాన్ని నిర్మించకుండా ఇతర కంపెనీలకు కాంట్రాక్టు ఇవ్వడం ఎంతవరకు సమంజసమని ప్రశ్నించారు. కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణం కోసం ప్రత్యూష కంపెనీకి ఇచ్చిన బీవోటీ ఒప్పందాన్ని రద్దు చేసి గ్రంథాలయ సంస్థ నిధులతో అన్ని వసతులతో

విశాఖపట్నం

కూడిన గ్రంథాలయాన్ని ప్రభుత్వవే పునఃనిర్మించాలని కోరారు. లేకుంటే ఆందోళనలు తీవ్రతరం చేస్తామని హెచ్చరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో లోక్ సత్తా పార్టీ నగర అధ్యక్షుడు సురేష్ కుమార్, నగరకమిటీ కార్యవర్గ సభ్యులు జాయ్, శ్రీనివాస్, యువసత్తా నాయకుడు లక్ష్మీనాయుడు మహిళ సత్తా రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి అనంతలక్ష్మి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

చదువే మెట్లుగా ఎదగాలి

- ఎమ్మెల్యే నాగేశ్వర్

హయత్ నగర్ : జీవితంలో ఉన్నత స్థానాలకు చేరుకోవడానికి చదువును మెట్లుగా చేసుకోవాలని ఎమ్మెల్యే నాగేశ్వర్ అన్నారు. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్య - ప్రమాణాల మెరుగు అనే అంశంపై హయత్ నగర్ లోని జడ్పీ హెచ్ఎస్ లో సురాజ్య ఉద్యమ మండల కమిటీ కన్వీనర్ నక్క సంజీవ్ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ మార్కులే లక్ష్యంగా కాకుండా మంచి ప్రమాణాలతో సమాజంలోని పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకునేలా విద్య ఉండాలన్నారు విద్యార్థులు ప్రశ్నించే లక్షణం అలవాటు చేసుకున్నప్పుడే కొత్త విషయాలను నేర్చుకోగలుగుతారని పేర్కొన్నారు. అనంతరం తన జన్మదిన వేడుకలను విద్యార్థుల సమక్షంలో జరుపుకున్నారు. క్విజ్

హయత్ నగర్

వకృత్వ చర్యగోష్టిలో గెలుపొందిన విద్యార్థులకు బహుమతులు అందజేశారు. కార్యక్రమంలో నారాయణ గురు సంస్థ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు చెన్నయ్య స్వతంత్ర్య రైతుల సంఘం అధ్యక్షుడు భాస్కరరావు, లోక్ సత్తా నాయకుడు ఏనుగు రామారావు మాజీ ఎంపీపీ మల్లారెడ్డి రాంరెడ్డి పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు జగన్మోహన్ రావు పాఠశాల కమిటీ మాజీ చైర్మన్ కుమార్ పాల్గొన్నారు.

సమస్యలు పట్టించుకోని ప్రభుత్వం

ప్రస్తుతం మున్సిపాలిటీల్లో ప్రజాప్రతినిధుల పాలన లేదని, ప్రజల సమస్యల గురించి ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదని సురాజ్య ఉద్యమం జిల్లా అధ్యక్షుడు డాక్టర్ ఎం.వెంకటేశ్వరరావు అన్నారు. మున్సిపల్ కార్యాలయం వద్ద సురాజ్య ఉద్యమం ఆధ్వర్యంలో ప్రజా మున్సిపల్ కౌన్సిల్ జరిగింది. ఈ సందర్భంగా డాక్టర్ వెంకటేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ పాలకవర్గాలు లేనందున ప్రజల తరపున చొరవ తీసుకుని ప్రజా మున్సిపల్ కౌన్సిల్ ఏర్పాటు చేశామన్నారు. ఈ సందర్భంగా 38 వార్డుల కౌన్సిలర్ల ఎన్నికను, అధ్యక్ష, ఉపాధ్యక్ష ఎన్నికలను నిర్వహించి సభ్యుల చేత ప్రమాణం చేయించారు. ఉపాధ్యక్షుడిగా ఎన్నికైన మజ్జి కాంతారావు మాట్లాడుతూ ప్రతి 15

విజయనగరంలో మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిల్

ఇక నుంచి ప్రజాసమస్యలపై అధికారులకు నివేదించి పరిష్కారం పొందేవరకూ ప్రజల తరపున కృషి చేస్తామన్నారు. కార్యక్రమంలో లోక్సత్తా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు బీశెట్టిబాబ్జీ, బిజెపి రాష్ట్ర కార్యవర్గ సభ్యుడు పివివి గోపాలరాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రోజులకు ఒకసారి ప్రజా మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సమావేశం జరుగుతుందని వివరించారు. విజయనగరం మున్సిపాలిటీలో

మంచి వసతుల కోసం మన ఊళ్ళో సురాజ్యం

మంచి వసతుల కోసం మన ఊళ్ళో సురాజ్యం కోసం నిర్వహిస్తున్న ప్రజా మున్సిపల్ కౌన్సిల్ను అందరూ భాగస్వాములు కావాలని రాష్ట్ర సురాజ్య ఉద్యమ సారథ్య సంఘం సభ్యులు డి.వి.వి.యస్.వర్మ పేర్కొన్నారు. స్థానిక సురాజ్య భవన్లో నిర్వహించిన పట్టణ ప్రజా మున్సిపల్ కౌన్సిల్ కార్యక్రమానికి సురాజ్య ఉద్యమ కమిటీ అధ్యక్షులు తాతిన రామబ్రహ్మం అధ్యక్షత వహించారు. వర్మ మాట్లాడుతూ ప్రస్తుత రాజకీయ వ్యవస్థలో సంక్షేమం పేరుతో ప్రజలను బానిసలను చేస్తున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఎన్కెఎస్డి మహిళా కళాశాల వ్యవస్థాపకులు చిట్టూరి సుబ్బారావు మాట్లాడుతూ ప్రస్తుత రాజకీయ వ్యవస్థ భ్రష్టుపట్టిపోయిందని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ప్రజలకోసం

తణుకులో మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిల్

ప్రజలు నిర్వహించుకునే ఉద్యమాన్ని సాధించుకునే ఉద్యమాన్ని సాధించుకునేందుకు ప్రతి ఒక్కరు కృషి చేయాలన్నారు. అధ్యక్షత వహించిన రామబ్రహ్మం మాట్లాడుతూ రాజకీయ పార్టీలు పూర్తిగా వ్యక్తులు, కుటుంబాలు, వారసత్వాల చుట్టూ తిరిగే వ్యవస్థలుగా మారాయని ఈ విధానంలో మార్పు రావాలని ఆయన పేర్కొన్నారు. కార్యక్రమంలో పలువురు ప్రజా సంఘాల ప్రతినిధులు, రాజకీయ నాయకులు మాట్లాడారు. ఇంకా ఈ కార్యక్రమంలో కన్వీనర్ డాక్టర్ బి.రమేష్ చంద్రబాబు, మున్సిపల్ మాజీ ఛైర్మన్ ఆకుల వెంకటేశ్వరరావు, ప్రముఖ వైద్యులు హుస్సేన్ అహ్మద్, కే.శేష్వరరావు, యస్.మనోరమ, కస్తూరి, రామకృష్ణ కోనాల భీమారావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రజాపాలనే శ్రేయస్కరం

ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రజాప్రతినిధుల పాలనే శ్రేయస్కరమని సురాజ్య ఉద్యమకమిటీ రాష్ట్ర నాయకులు బండారు రామ్మోహన్ రావు పేర్కొన్నారు. నంద్యాలలోని నిశాంత్ భవన్ లో సురాజ్య ఉద్యమంలో భాగంగా ఏర్పాటు చేసిన ప్రజాకౌన్సిల్ సమావేశంలో సీనియర్ న్యాయవాది, నంద్యాల సురాజ్య ఉద్యమకమిటీ అధ్యక్షులు వి.రామచంద్రరావు అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో రామ్మోహన్ రావు మాట్లాడుతూ పురపాలక సంఘాల్లో ప్రజల మౌలిక సమస్యల పరిష్కారానికి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రజా కౌన్సిల్ లను ఏర్పాటు చేస్తున్నామన్నారు. రెండేళ్లుగా పురపాలకలకు ఎన్నికలు లేక ప్రత్యేక అధికారుల పాలనలో మగ్గుతున్నాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ప్రజలతో మమేకమయ్యేందుకు ప్రజాకౌన్సిల్ సభ్యులు వార్డుల్లోకి వెళ్లి ప్రజలకు, అధికారులకు వారధిగా వ్యవహరించాలన్నారు. ఇంతవరకు 100 చోట్ల సురాజ్య ఉద్యమకమిటీ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశాలు నిర్వహించామన్నారు. రాజకీయాలకు అతీతంగా పౌర వేదికలు పనిచేయాలని నంద్యాల అధ్యక్షులు రామచంద్రరావు కోరారు. ప్రజలకు సురాజ్యం రావాలంటే

పాలించాల్సింది ప్రజలేనని లోక్ సత్తా పార్టీ కార్యదర్శి ఓంకార్ పేర్కొన్నారు. సురాజ్య ఉద్యమకమిటీ కన్వీనర్ ఎస్.ఎ.మజిద్, లోక్ సత్తా కార్యదర్శి సత్యనారాయణ, మాజీ కౌన్సిలర్లు చింతల సుబ్బారాయుడు, సీపీఎం పక్ష మాజీ నేత బి.శంకర్, ఇతరు ప్రముఖులు పాల్గొని ప్రసంగించారు. నంద్యాల ప్రజాకౌన్సిల్ అధ్యక్షులుగా సి.రాజమోహన్, ఉపాధ్యక్షులుగా డా.రషీద్, రాహేలమ్మ, బాల చంద్రయ్యలను ఎన్నుకున్నారు.

నంద్యాలలో మున్సిపల్ ప్రజా కౌన్సిల్

నెల్లూరులో ప్రజా మున్సిపల్ కౌన్సిల్

సురాజ్య ఉద్యమంలో భాగంగా మాక్ ప్రజా కౌన్సిల్ ఈ రోజు సాయంత్రం 4 గం||లకు టౌన్ హాల్ రీడింగ్ రూమ్ నందు సమావేశము నిర్వహించినారు. పై సమావేశమునకు అన్ని డివిజన్ ల నుంచి వచ్చిన ప్రజలు వారి వారి సమస్యలు ఈ ప్రజా కౌన్సిల్ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రతి డివిజన్ లో ఉన్న సమస్యలు దోమలు, పారిశుధ్యం, నీళ్లు అని గ్రహించిన సురాజ్య ఉద్యమ జిల్లా ఇన్ ఛార్జ్ నర్రా శ్రీధర్ వీటిపై తమ పోరాటం ఇప్పటి నుంచే ప్రారంభిస్తామని, అవసరమైతే దీక్షలు కూడా చేయడానికి ఈ కమిటీ సభ్యులు సిద్ధంగా ఉన్నారని ప్రజలకు భారోసా ఇచ్చారు. ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్న మాజీ కార్పొరేటర్లు విటపు లలితారామ్ పున్నం భసవయ్యలు మాట్లాడుతూ ఇప్పుడు రాజకీయం ద్రోవ మారిపోయిందని స్వలాభం కోసం ప్రజల యోగక్షేమాలు మరిచి ప్రవర్తించడం

ఇప్పటి రాజకీయ నాయకులకు నర్వసాధారణం అయిపోయిందని దీనికి ప్రజలు అలవాటు పడకుండా వాళ్ళని చైతన్యపరచి, అటువంటి అవినీతి రాజకీయంపై పోరాటం చేసి సుందరనందనవనం తీసుకురావడానికి ప్రజా కౌన్సిల్ కు తమ సమస్యలను తెలుపుకొని సమస్య పరిష్కారానికై అందరం కలిసి పోరాటం సాగించాలని విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఈ ప్రజా కౌన్సిల్ రాజకీయాలకు అతీతంగా జరుగుతుంది కాబట్టి ప్రతి ఒక్కరు ఈ సురాజ్య ఉద్యమంలో భాగస్వాములు కావాలని ప్రజా కౌన్సిల్ జిల్లా కన్వీనర్ జె.ఎల్.నారాయణ పిలుపునిచ్చారు. పై సమావేశమునకు ప్రజా కౌన్సిల్ సభ్యులు జె.లత, మురళి, పుష్పలత, అంకయ్య చౌదరి, ఎం.ఎస్.మణి యాదవ్, సురాజ్య పోరాట కమిటీ నాయకులు సి.పి.బాబురావు, ఎద్దు మహేష్, సాయి సునీల్, సయ్యద్ రసూల్ మొదలైనవారు పాల్గొన్నారు.

కదిరిలో కాలనీల క్షేత్ర పర్యటన

సురాజ్య ఉద్యమంలో భాగంగా ప్రజామున్సిపల్ కౌన్సిల్ రెండవ సమావేశం కదిరిలోని ఊర్దూమీడియం పాఠశాలలో జరిగింది. పౌరవేదిక సభ్యులు కదిరిమున్సిపల్ 16వ వార్డు చౌరిపల్లి, నాగిరెడ్డిపల్లి కాలనీలో సురాజ్య ఉద్యమ నేత బండారురామోహన్ రావు పర్యటించారు. కాలనీ వాసులను కలసి వారి సమస్యలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ప్రధానంగా ఈ కాలనీలో పాడైనరోడ్లు, వెలగని వీధిదీపాలు, తాగడానికి వనికిరాని మంచినీళ్ళు, దినం విడచి మరుసటి దినం సరఫరా చేస్తున్న వైనాన్ని గమనించింది. ప్రతి ఇంటికీ టీవి, మొబైల్ సెల్ ఫోన్ వున్నా మరుగుదొడ్లు లేవని తేలింది. ట్యాంకర్ల ద్వారా సరఫరా చేసే మంచినీరు తాగడానికి పనికిరావని, ఆకుపచ్చని రంగులో కలుషితనీరు తాగి ప్రజలు నీటి సంబంధిత వ్యాధులకు గురి

కదిరి

అవుతున్నారని బి.రమణ (పాల రమణ)తో కలసి బాలామణి ప్రజలు సురాజ్య ప్రజాకౌన్సిల్ సభ్యులకు తెలిపారు. కాలనీలో మున్సిపల్ సేవలకోసం ఎవరిని సంప్రదించాలో తెలిపే బోర్డులు పెట్టినా అందులో ఇచ్చిన సెల్ నెంబర్లలో వ్యక్తులను ఫోన్ చేస్తే మేంకాదంటే మేంకాదని ఒకరిమీద మరొకరు నెపాన్ని మోపుకుంటూ బాధ్యతల నుండి తప్పించుకుంటున్నారని ప్రజలు తెలిపారు. ఈ పర్యటనలో

సురాజ్య ఉద్యమ కన్వీనర్ మన్నూర్ బాషా, కార్యదర్శి సల్యా ఇంద్రావతమ్మ, కౌన్సిలర్ పద్మావతమ్మ, మాజీ కౌన్సిలర్ అయాన్, బి. హేమంత్, రామాంజనేయులు, ప్రసాద్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. నాగిరెడ్డిపల్లిలో పాల రమణ ఆధ్వర్యంలో సురాజ్య కమిటీ ప్రజలనుండి సమస్యల పరిష్కారాలను సేకరించి ఈ సమస్యలను మున్సిపల్ అధికారులకు తెలిపి సమస్య పరిష్కారానికి కృషిచేస్తామని పౌరవేదిక కన్వీనర్ నారాయణ తెలిపారు.

అమరవీరులకు నివాళులు

ఉగ్రవాదుల దాడులలో మృతించెందిన హేమంత్ కర్కరే, విజయ్ నలాస్కర్, అశోక్ కాంటే, సందీప్ ఉన్ని కృష్ణన్ మొదలగు వీర సైనికుల చిత్రపటాలకు స్థానిక బాపూ వృద్ధాశ్రమం నందు పట్టణ సురాజ్య ఉద్యమ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఘన నివాళులర్పించారు. ఈ కార్యక్రమానికి జిల్లా లోక్ సత్తాపార్టీ కన్వీనర్ రామ్మూర్తి ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో విశ్రాంతి ప్రధానాచార్యులు తోటకూర వెంకటనారాయన్, ఎస్.ఎం.సుఖాని, అలంగార్, మోహన్, మదాసు భానుప్రసాద్, మురికిపూడి ప్రసాద్, ఎస్.కె. భాషా, సాధిక్, కామినేని ఆంజనేయులు మొదలగువారు పాల్గొన్నారు.

చిలకలూరి పేట

వికారాబాద్ లో సురాజ్య కమిటీ

పార్టీలకు అతీతంగా వికారాబాద్ పట్టణంలోని అన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు, విద్యాసంస్థల భాగస్వామ్యంతో సురాజ్య ఉద్యమ కమిటీ ఏర్పడింది. వికారాబాదు పట్టణ సురాజ్య ఉద్యమ కమిటీకి అధ్యక్షులుగా సి. హెచ్. తరుణ్, ఉపాధ్యక్షులుగా టి. వెంకటేశ్, ఎమ్.నర్సింహారెడ్డి, కార్యదర్శి హిమోద్దీన్, కె.అశోక్, సంయుక్త కార్యదర్శులుగా జాకిర్ మొహిద్దీన్, మయూర్ టాకూర్, అర్ధనైజర్లుగా కె.సత్యం, బి.లక్ష్మారెడ్డి, ఎమ్.బుచ్చయ్య మరియు సభ్యులుగా శ్రీను, బి.రాఘవరెడ్డి, హన్మంతు, రాంచంద్రయ్య ఎన్నికైనట్లు తెలియజేశారు. సురాజ్య ఉద్యమ లక్ష్యాల సాధనకోసం పట్టణంలో అన్ని తరగతుల ప్రజలను చైతన్యం చేసే కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని నిర్ణయించారు.

అవినీతిని అంతం చేయాలి

అవినీతి నిర్మూలనకు యువత నడుం బిగించాలని ఎమ్మెల్యే ప్రొఫెసర్ నాగేశ్వర్ పిలుపునిచ్చారు గజ్వేల్లోని పీఎన్ఆర్ గార్డెన్స్లో ప్రగతి విద్యాసంస్థల నేతృత్వంలో 'సురాజ్య నిర్మాణం యువత పాత్ర అంశంపై నిర్వహించిన సదస్సుకు ఆయన ప్రధానవక్తగా హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ ఓటుకు నోటు సంస్కృతి వల్ల రాజకీయాల్లో అవినీతి పెరిగిపోతోందన్నారు. నేతలు పదవులు సంపాదించాక ప్రజలను మర్చిపోతున్నారని, సంక్షేమ ఫలాలు అన్ని వర్గాలకు అందడం లేదని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ప్రతి గ్రామానికి పుష్పలంగా మధ్యంను సరఫరా చేయగలుగుతున్న ప్రభుత్వం మంచి నీకు

గజ్వేల్

గ్రామస్థాయిలో ప్రజలకు మౌలిక వసతులు సమకూరుతాయన్నారు. సురాజ్య ఉద్యమ నాయకుడు బండారురామోహన్ రావు

అందించలేని స్థితిలో ఉందన్నారు. 2011లో

వివిధ పథకాల ద్వారా లక్షా 80వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశామని ప్రభుత్వం చెబుతోందని, వాటి ఫలాలు మాత్రం కన్పించడం లేదని అన్నారు. అవినీతిని అంతమొందించేదుకు గ్రామస్థాయి వరకు అధికార వికేంద్రీకరణ జరగాలని అభిప్రాయపడ్డారు. పంచాయతీలను పరిపుష్టం చేయగలిగితే

మాట్లాడుతూ నేటి రాజకీయాల్లో దబ్బే ప్రధానమైందని, ఓటు విలువను పెంపొందించి సురాజ్య స్థాపనకు కృషి చేస్తామని చెప్పారు. ఈ సదస్సులో డెమోక్రటిక్ పార్టీ సభ్యురాలు పద్మ సాక్షర భారత్ జిల్లా కమిటీ సభ్యుడు గోపాల్ రెడ్డి, ప్రగతి విద్యాసంస్థల అధినేత అంబాదాస్ పాల్గొన్నారు.

లోక్ సత్తా పార్టీ నూతన కార్యాలయం ప్రారంభం

మల్కాజిగిరి నియోజకవర్గం లోక్ సత్తా పార్టీ నూతన కార్యాలయాన్ని లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు డి.వి.వి.యస్. వర్మ ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ప్రజలకు చేరువకావడానికి పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలు కృషి చేయాలన్నారు. సురాజ్య స్థాపన కోసం ప్రతి నియోజకవర్గంలో పార్టీని బలోపేతం చేసుకోవాల్సిన అవసరముందన్నారు. మల్కాజిగిరి పార్టీ ఇన్ చార్జి దిలీప్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ లోక్ సత్తా పార్టీ భావాలతో పనిచేసే

మల్కాజిగిరి

ప్రతి ఒక్కరికి అందుబాటులో ఉండేందుకు నూతన కార్యాలయాన్ని ప్రారంభించామన్నారు.

నిర్వహిస్తామన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో పార్టీ గ్రేటర్ అధ్యక్షుడు ఎం.నత్యనారాయణ, కె.వెంకటేశ్వరరావు, గజానిని పాల్గొన్నారు.

అవినీతి అంతమే సురాజ్య ఉద్యమ లక్ష్యం

దేశంలో పెరిగిపోతున్న అవినీతిని అంతమొందించడమే సురాజ్య ఉద్యమ లక్ష్యమని సురాజ్య ఉద్యమ రాష్ట్ర స్టీరింగ్ కమిటీ సభ్యులు డి.వి.వి.యస్.వర్మ అన్నారు. స్థానిక మాజీ సైనికోద్యోగుల సంఘం కార్యాలయం వద్ద జరిగిన వినుకొండ పట్టణ ప్రజా మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ ఐదు ప్రధాన లక్ష్యాలతో సురాజ్య ఉద్యమం ముందుకు సాగుతుందన్నారు. మున్సిపల్ ఎన్నికలు జరిగేంతవరకు ఈ కమిటీలే ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేస్తాయన్నారు. ప్రతి 15 రోజులకు ఒకసారి సమావేశమై వారి దృష్టికి వచ్చిన

వినుకొండ

సమస్యలను అధికారులతో చర్చించి పరిష్కరిస్తారన్నారు. అన్ని రాజకీయ పార్టీల వారిని భాగస్వాములను చేస్తూ ఉద్యమం ద్వారా ఫలితాలు సాధిస్తామని ధీమా వ్యక్తం చేశారు. సురాజ్య ఉద్యమ రాష్ట్ర నాయకులు కఠారి శ్రీనివాసరావు, సురాజ్యఉద్యమ సమన్వయకర్త ఐరామూర్తి మాట్లాడారు. అనంతరం సమావేశంలో పట్టణ ప్రజా మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సభ్యులను ఎంపిక చేశారు. కార్యక్రమంలో గోగినేని సాంబశివరావు, పి.జె.లూకా, బి.ఎ.సత్తార్, శ్రీధర్, ప్రసాద్, కరిముల్లా, కె.నాగేశ్వరరావు, ఎన్.ఎలీషా బాబు, పి.వి.సురేష్ బాబు, కె.గోపినాథ్, వెంకట్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

యువ చైతన్యంతోనే

అవినీతి అంతం

యువత నిర్దిష్టత వీడి చైతన్యవంతం వైపునే సమాజంలో అవినీతిని కూకటి

గాజువాక

వేళ్లతో పెకలించవచ్చని కూకటివేళ్లతో పెకలించవచ్చని యువసత్తా రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు పి.శివాజీరాజు అన్నారు. గాజువాక టీఎస్సార్, టీబీకే కళాశాల అవరణలో సురాజ్య ఉద్యమంపై ప్రత్యేక సదస్సు నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా ఆయన మాట్లాడుతూ విద్యాపంతులు సమాజ పరిస్థితులను ఆకలింపు చేసుకోవాలన్నారు. ఆరోగ్య సమాజం ఎంత అవసరమో, అవినీతి రహిత దేశమూ అంతే అవసరమన్నారు. ప్రతి ఒక్కరూ భాగస్వాము లైసప్పుడే సురాజ్య ఉద్యమం లక్ష్యం నెరవేరుతుందన్నారు. లోక్ సత్తా గాజువాక అధ్యక్షుడు బిహారీలాల్, టీఎస్సార్, టీబీకే కళాశాల కరస్పాండెంట్ ఉమా మహేశ్వరరావు, ప్రిన్సిపల్ కె.వి.రమణమూర్తి పాల్గొన్నారు.

అవినీతి అంతానికీ సురాజ్యం

ఎందరో త్యాగధనుల ఫలితంగా వచ్చిన స్వరాజ్యం నేడు స్వార్థపరుల కబందహస్తాల్లో

పొందూరు

చిక్కుకుని స్వాహా రాజ్యంగా మారిపోయిందని లోక్ సత్తా రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు పంచాది రాంబాబు అన్నారు. స్థానిక నెహ్రూ పార్కులో లోక్ సత్తా పార్టీ ఆధ్వర్యంలో స్థాపించిన సురాజ్య ఉద్యమంలో భాగంగా రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ అవినీతి నిర్మూలనకు, లోకాయుక్త చట్టం కోసం, లంచాలు లేని స్వరాజ్యం కోసం ఈ సురాజ్య ఉద్యమం చేపట్టామని అన్నారు. అనంతరం రాజకీయాలకు అతీతంగా 15 మంది సభ్యులతో సురాజ్య ఉద్యమ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. కమిటీ అధ్యక్షుడిగా దండా సూరిబాబు, ఉపాధ్యక్షుడిగా వి.సూర్యనారాయణ, కార్యదర్శి శాంతారాం ఏకగ్రీవంగా ఎంపికయ్యారు. ఈ సమావేశానికి అఖిల పక్ష నాయకులు కూన మంగమ్మ జె.వెంకటరావు, సత్యమూర్తి, కంఠ వేణు, పోలినాయుడు, గున్ను శ్రీనివాసరావు, సూర్యనారాయణ, కె.శాంతారం కిల్లి రామ్మోహన్ రావు, కోరుకొండ సాయి, బరాటం కామేశ్వరరావు పాల్గొన్నారు.

ఎమ్మెల్యేలకు జేపీ లేఖ పత్రికలకు విడుదల

రూట్స్ విద్యార్థులతో కాకి మాధవరావు

పార్టీ ఆఫీసులో జ్యోతిబాపూలేకు నివాళి

గజ్వేలులో విద్యార్థులతో ఎమ్మెల్యే సాగేశ్వర్

రైల్వే షైఫ్ వర్ పనులను పరిశీలిస్తున్న జేపీ

సురాజ్యంలో వివేకానంద నగర్ విద్యార్థులు

సురాజ్యం ఉద్యమం లో విద్యార్థులు

To,

Book-Post
PRINTED MATTER

If not delivered please return to:

Lok Satta Times

8-2-674B/2/9, Plot No. 93

Happy valley, Road No. 13A

Banjara Hills, Hyderabad - 500 034